

PROFIEL, MOTIVATIES EN BEHOEFTE VAN DE INDIVIDUELE INTERNATIONALE JONGEREN- TOERIST IN DE VLAAMSE KUNSTSTEDEN

EINDRAPPORT

DECEMBER 2007

STUDIE UITGEVOERD IN OPDRACHT VAN TOERISME VLAANDEREN

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
HOOFDSTUK 1: METHODOLOGIE	5
1. Doelstellingen van het onderzoek	5
2. Methode van ondervraging: populatie, steekproef en interviewmethode	6
2.1. Populatie	6
2.2. Steekproef en interviewmethode	6
HOOFDSTUK 2: RESULTATEN	9
1. Profielbeschrijving	9
2. Domicilie versus woonplaats	12
3. Logiesvorm	13
4. Ervaring met de Vlaamse kunststeden	15
4.1. Herhaalbezoek aan de Vlaamse kunststeden	15
4.2. Herhaalbezoek aan de enquêteplaats	16
5. Imago van de Vlaamse kunststeden	16
6. Verblijfplaatsen	20
7. Verblijfsduur	21
8. Het bezoeken van meerdere landen	22
9. Reisgezelschap	23
10. Motivatie	24
11. Transportmiddel om België te bereiken	27
12. Beïnvloeding door lage prijzen	28
13. Motivatie van de keuze van het transportmiddel	29
14. Transportmiddel in Vlaanderen	29
15. Logiesreservatie	31
16. Motivatie van de logieskeuze	32
17. Tevredenheid over het logies	35
18. Voorkeur voor jeugdlogies	36

19. Kennis van de online netwerken om gratis bij mensen thuis te logeren	36
20. Tevredenheid over het activiteiten aanbod	37
21. Excursies	38
22. Informatiebronnen vóór de aankomst in België	39
23. Informatiebronnen tijdens het verblijf in België	41
24. Het bezit van een stadsplan	43
25. Bezoek dienst voor toerisme/in & uit - bezoek informatiecentrum van use-it	43
26. Ontbrekende informatie	44
27. Bestedingen voor het logies	45
HOOFDSTUK 3: CONCLUSIES	47

INLEIDING

Toerisme Vlaanderen staat onder meer in voor de bevordering van het toerisme naar en in Vlaanderen en Brussel. Daartoe voert het zowel in binnen- als buitenland promotie voor Vlaanderen en Brussel als toeristische bestemming.

Dit onderzoek dient in dat kader te worden gesitueerd en heeft als doel inzicht te verwerven in het gedrag van buitenlandse jongeren die in de Vlaamse kunststeden en Brussel verblijven omwille van toeristisch-recreatieve doeleinden. Op basis van deze resultaten zullen het marketingbeleid in het algemeen en het promotiebeleid in het bijzonder verder geoptimaliseerd worden voor deze doelgroep.

In dit onderzoek wordt het begrip 'kunststeden' gedefinieerd als de verzameling van de steden Antwerpen, Brugge, Brussel en Gent.

Dit rapport is ingedeeld in drie hoofdstukken, namelijk de toegepaste methodologie, de resultaten en tot slot de conclusies. De gedetailleerde tabellen zijn opgenomen in een apart tabellenboek.

HOOFDSTUK 1: METHODOLOGIE

We starten met een woordje uitleg over de gebruikte methodologie, opdat de lezer er een idee van zou krijgen hoe het onderzoek is verlopen. Eerst worden de doelstellingen van het onderzoek uiteengezet. Daarna wordt de methode van ondervraging toegelicht.

1. Doelstellingen van het onderzoek

Dit onderzoek vormt een verdieping van de kunststedenonderzoeken in 2000 en 2005. De resultaten van dit onderzoek dienen Toerisme Vlaanderen de nodige informatie en inzichten te bezorgen in het gedrag en de verwachtingen van de jonge actueel aanwezige buitenlandse recreatieve verblijftoerist in de Vlaamse Kunststeden en zijn tevredenheid over tal van aspecten.

De gestelde vragen hebben betrekking op de volgende aspecten:

- imago van de kunststeden;
- motivatie voor bezoek;
- het bezoeken van meerdere bestemmingen tijdens de huidige reis;
- transportmiddel en motivatie voor de keuze van dit transportmiddel;
- logiesboeking;
- motivatie voor de logieskeuze en tevredenheid over het logies;
- tevredenheid over het activiteitenaanbod;
- excursies vanuit de kunststeden;
- gebruikte informatiebronnen vóór de aankomst in België (inclusief tevredenheid);
- gebruikte informatiebronnen tijdens het verblijf in de kunststeden (inclusief tevredenheid);
- bestedingen voor het logies;
- sociodemografische kenmerken van de toeristen;
- kenmerken van de enquêtering.

2. Methode van ondervraging: populatie, steekproef en interviewmethode

In dit punt worden achtereenvolgens de populatie, de steekproef en de methode van ondervraging behandeld.

2.1. Populatie

De onderzoekspopulatie bestaat uit de actueel aanwezige jonge verblijftoeristen in Antwerpen, Brugge, Brussel en Gent. Deze verblijftoeristen moeten aan een aantal voorwaarden voldoen om in aanmerking te komen voor ondervraging, namelijk:

- personen vanaf 18 jaar en jonger dan 30 jaar zonder (eigen/inwonende) kinderen en reizend zonder ouders;
- jongste en oudste van het reizend gezelschap is respectievelijk minimaal 15 jaar en maximaal 40 jaar oud;
- niet Belg zijn;
- niet in georganiseerd groepsverband reizen;
- reeds minstens één nacht (vorige nacht) verbleven hebben in de stad waar de enquête plaatsvindt;
- bezoek omwille van cultureel-toeristisch-recreatieve doeleinden, geen zakenreis, geen deelname congres, seminarie, beurs (dus geen werkomstandigheden);
- vorige nacht in jeugdherberg, jeugdhostel of hotel gelogeed hebben;
- maximaal één enquête per reizend gezin en per groep.

Deze populatie is heel moeilijk kwantitatief te benaderen. De klassieke overnachtinggegevens van de FOD Economie - Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (gepubliceerd in *Toerisme in Cijfers*, Toerisme Vlaanderen, Planning en Onderzoek) geven geen details omtrent de leeftijd van de verblijftoeristen.

Een andere invalshoek kunnen de kunststedenonderzoeken uit 2000 en 2005 zijn. De onderzochte populatie in deze onderzoeken werd echter telkens beperkt tot de belangrijkste herkomstlanden, namelijk België, Nederland, Duitsland, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten van Amerika, Japan, Italië, Spanje, Zweden en Denemarken. Bovendien is de steekproef voor de 18- tot 29-jarigen te beperkt om op basis hiervan de kenmerken te veralgemenen voor de populatie van dit onderzoek.

2.2. Steekproef en interviewmethode

Ondanks de geringe kennis van de populatie, werd geopteerd om met een quotasteekproef te werken om op het individuele kunststedenniveau en landenniveau met voldoende betrouwbaarheid de resultaten te kunnen interpreteren.

De quota werden als volgt samengesteld:

Variabele		Vooropgesteld aantal enquêtes Jeugd- onderzoek in de Vlaamse kunststeden
Kunststad	Antwerpen	200
	Brugge	200
	Brussel	200
	Gent	100
	Totaal	700
Herkomstland	Nederland	140
	Duitsland	100
	Frankrijk	140
	Verenigd Koninkrijk	100
	Andere Europese markten	120
	Verre markten	100
	Totaal	700
Periode	Mei-juni	100
	Juli-augustus	500
	September	100
	Totaal	700

Qua herkomstland kwamen alle landen in aanmerking met uitzondering van België. Voor de buurlanden werd per land een quotum opgesteld. De enquête werd face-to-face afgenomen in de periode mei-september 2007. In principe werd enkel op neutrale plaatsen ondervraagd. Slechts wanneer we niet aan voldoende aantallen kwamen, kon worden langsgedaan bij het logies zelf. Dit gebeurde enkel na overleg met Toerisme Vlaanderen. Vooral voor verblijftoeristen uit Duitsland en Frankrijk bleek dit nodig te zijn. In dit geval werden evenveel jeugdlogies als hotels bezocht.

De enquête werd opgesteld in het Nederlands, Frans en Engels. Een voorbeeld van elke taalversie is opgenomen als bijlage 1.

De enquêtering werd afgesloten met 703 enquêtes¹. Deze zijn als volgt verdeeld.

Enquêteplaats	Nederland	Duitsland	Frankrijk	Verenigd Koninkrijk	Ander land binnen EU	Ander land buiten EU	Totaal
Antwerpen	87	16	17	14	33	25	192
Brugge	36	12	35	31	34	52	200
Brussel	16	21	51	44	28	48	208
Gent	18	10	5	4	35	29	101
Totaal	157	59	108	93	130	154	701

Ondanks alle inspanningen bleken vooral Duitsers niet gemakkelijk te vinden, zelfs niet na contact met het logies zelf. Ook voor Fransen en verblijftoeristen uit het Verenigd Koninkrijk noteren we lichte tekorten. Het vooropgestelde totaal van 700 werd wel bereikt.

Aangezien er geen duidelijk beeld is van de populatie en de resultaten niet veel wijzigen in functie van het al dan niet toepassen van een weging op basis van de ADSEI-gegevens (zonder rekening te houden met de leeftijdsstructuur), hebben we in overleg met Toerisme Vlaanderen geopteerd om geen weging toe te passen op het databestand.

¹ Twee respondenten vulden "ander land" in zonder het land te specificeren.

HOOFDSTUK 2: RESULTATEN

In dit tweede hoofdstuk bespreken we de belangrijkste resultaten van de enquête van de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijfstoeristen in de Vlaamse kunststeden. Achtereenvolgens besteden we aandacht aan: profiel, (tijdelijke) woonplaats, logiesvorm, ervaring met de Vlaamse kunststeden, imago van de Vlaamse kunststeden, verblijfplaatsen en -duur, andere bezochte landen, reisgezelschap, motivatie, transportmiddel om België binnen te komen, beïnvloeding door lage prijzen, motivatie van de keuze van het transportmiddel, transportmiddel in Vlaanderen, logiesreservatie, motivatie van de logieskeuze, tevredenheid over het logies, voorkeur voor jeugdlogies, kennis van de online netwerken om gratis bij mensen thuis te logeren, tevredenheid over het activiteiten aanbod, excursies, informatiebronnen en bestedingen voor het logies.

De tabellen waar in dit deel van het rapport wordt naar verwezen, zijn terug te vinden in het tabellenboek.

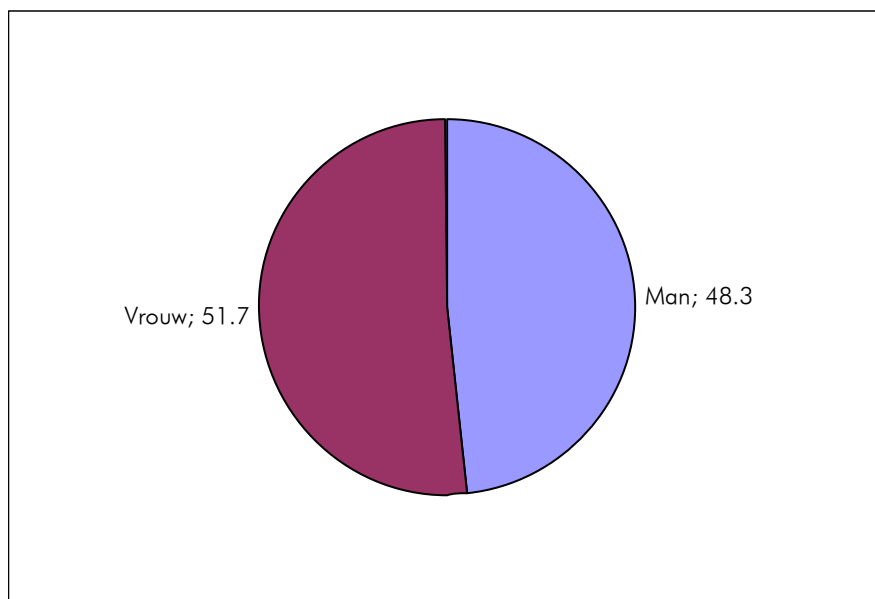
1. Profielbeschrijving

Tabellen 1 tot en met 3 - Figuren 1 tot en met 5

Om een beeld te krijgen van de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijfstoerist in de Vlaamse kunststeden, beschrijven we kort het profiel: geslacht, leeftijd, hoogste onderwijsniveau tot op heden en beroepsklasse.

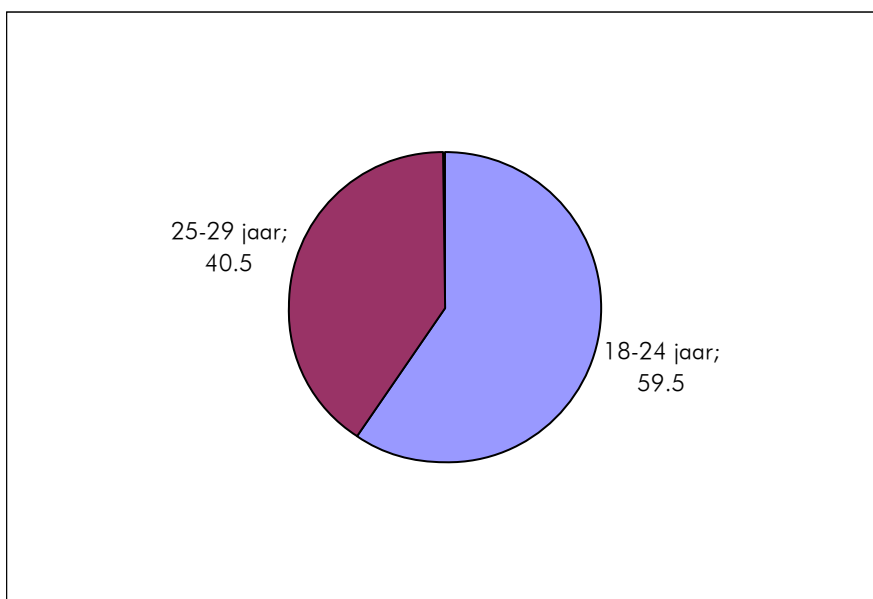
48.3% van de ondervraagden is man, 51.7% is vrouw. Bijna 60% behoort tot de leeftijdscategorie 18 tot 24 jaar, 40.5% is 25 tot 29 jaar.

Figuur 1
Geslacht van de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijfstoeristen in de Vlaamse kunststeden in 2007, WES-enquête 2007 (in %)

Figuur 2

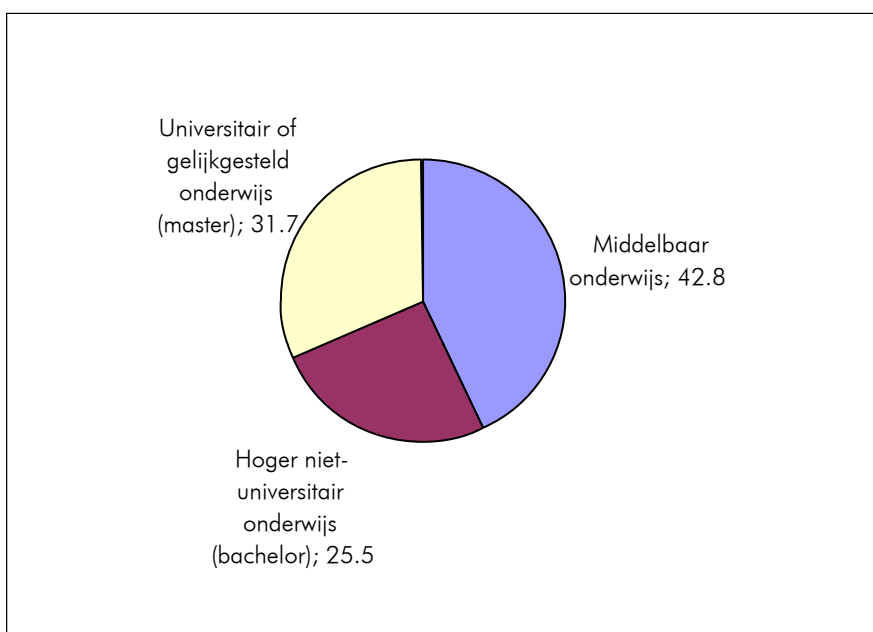
Leeftijd van de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijftoeristen in de Vlaamse kunststeden in 2007, WES-enquête 2007 (in %)

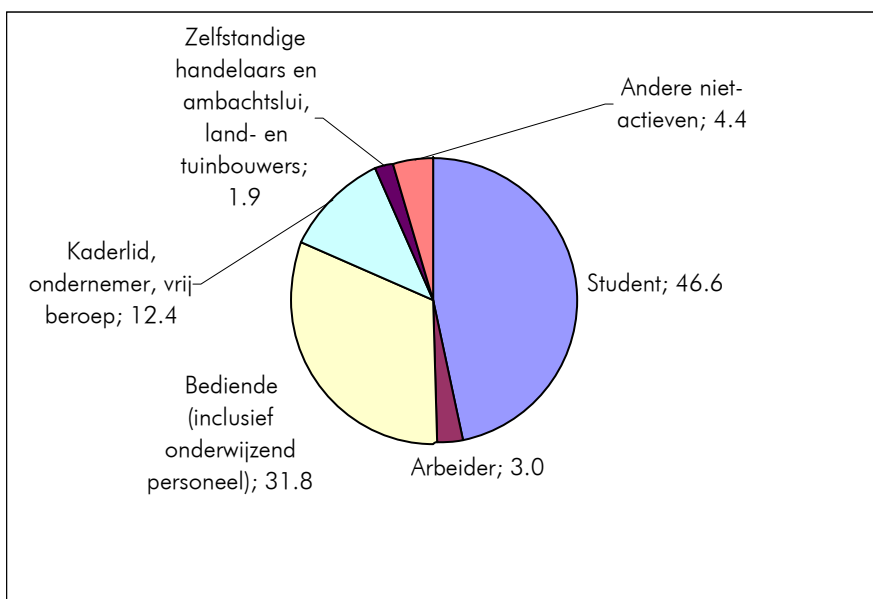
Wat onderwijsniveau betreft, heeft 42.8% reeds zijn middelbaar onderwijs voltooid, 25.5% heeft daarnaast een diploma hoger niet-universitair onderwijs op zak en 31.7% heeft een universitair diploma. Een kleine helft van de respondenten studeert nog en nagenoeg een derde oefent een beroep uit als bediende (inclusief onderwijzend personeel), 12.4% heeft een functie als kaderlid, ondernemer of heeft een vrij beroep.

Figuur 3

Hoogst behaalde diploma van de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijftoeristen in de Vlaamse kunststeden in 2007, WES-enquête 2007 (in %)

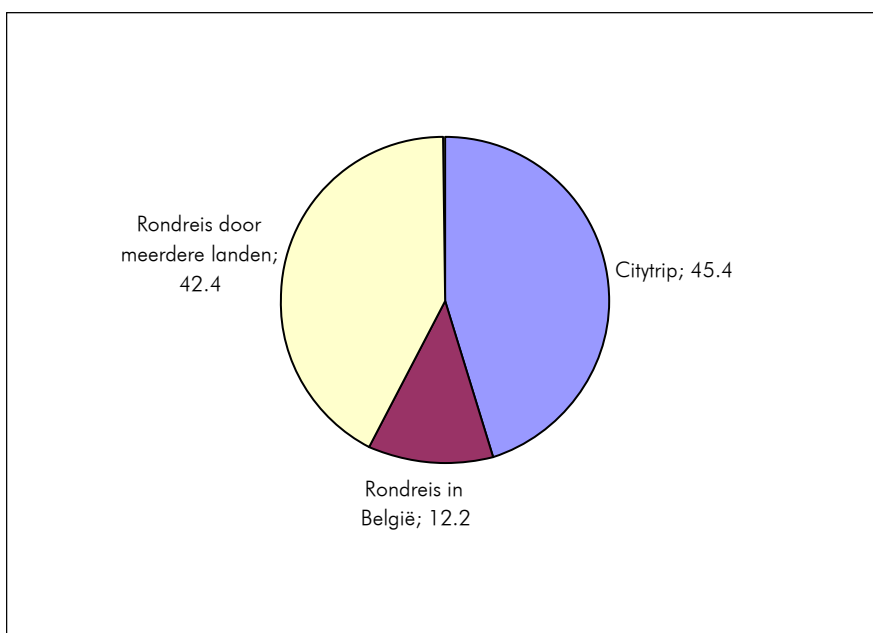

Figuur 4
Beroepssituatie van de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijfoeristen in de Vlaamse kunststeden in 2007, WES-enquête 2007 (in %)

45.4% van de ondervraagden kunnen we definiëren als citytrippers waarbij tijdens de huidige reis in één enkele kunststad wordt overnacht, 12.2% maakt een rondreis in België waarbij enkel België op het programma staat, maar waarbij wel in meerdere plaatsen wordt overnacht en 42.4% zijn rondreizigers waarbij meerdere landen worden aangedaan.

Figuur 5
Type reis van de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijfoeristen in de Vlaamse kunststeden in 2007, WES-enquête 2007 (in %)

Onder de verblijfvoeristen uit het Verenigd Koninkrijk en onder de rondreizigers treffen we relatief meer mannen aan, onder de Nederlanders, de verblijfvoeristen uit verre markten en de rondreizigers relatief veel jongeren tot 24 jaar. Dit laatste geldt eveneens voor Antwerpen.

Het aandeel van de rondreizigers ligt logischerwijze hoger bij reizigers uit de verre markten.

2. Domicilie versus woonplaats

Tabel 5 - Figuur 6

Omwille van studie- of werkredenen kan het domiciliëadres verschillend zijn van de woonplaats van waaruit buitenlandse jongeren de reis naar (onder meer) de Vlaamse kunststeden ondernemen. Uit het onderzoek blijkt dat 6% effectief voor een langere periode in een ander land woont dan waar ze gedomicilieerd zijn omwille van studie- of werkredenen.

Dit aandeel ligt een stuk hoger voor wie in het voorjaar ondervraagd is en voor wie van verder dan de buurlanden komt (minimaal 10%).

In de tabellen die volgen, hanteren we de term "woonplaats". Voor wie tijdelijk in een ander land werkt/studeert, nemen we dit land als woonplaats.

Figuur 6

De mate waarin de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijfvoeristen in de Vlaamse kunststeden in 2007 België bezoeken vanuit een ander land waar ze tijdelijk wonen/werken/studeren dan waar ze gedomicilieerd zijn, WES-enquête 2007 (in %)

3. Logiesvorm

Tabellen 6 en 7 - Figuren 7 tot en met 9

47.6% van de respondenten overnacht in een hotel, 24.4% in een jeugdherberg en 28% in een jeughostel.

Logies en ontbijt is de belangrijkste logiesformule (87.8%), logies zonder ontbijt komt in 10.6% van de gevallen voor.

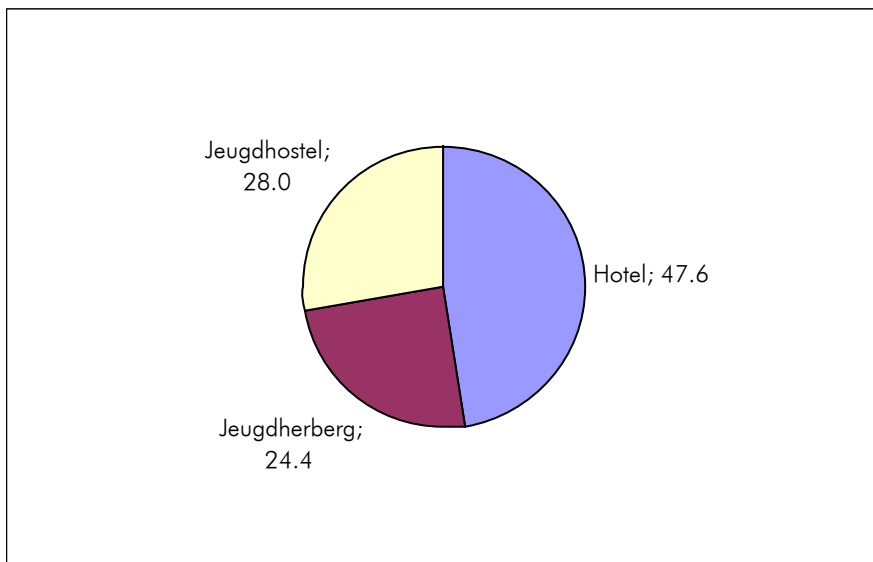
Bij de hotelverblijven peilden we eveneens naar de hotelcategorie. Hieruit blijkt dat 41.1% voor een driesterrenhotel kiest, 29.9% voor een viersterrenhotel en 16.3% voor een tweesterrenhotel.

In Gent is het aandeel van de jeugdherberg erg hoog (94.1%). Dit moeten we in het achterhoofd houden bij de interpretatie van de resultaten voor Gent. Nederlanders, Fransen en Britten opteren iets meer voor een hotelverblijf. Hierbij kiezen Nederlanders relatief veel voor een viersterrenhotel, Britten voor een vijfsterrenhotel.

Tabel 7 geeft de profielkenmerken weer in functie van de logiesvorm. Jeugdlogies¹ trekken in vergelijking met hotels iets meer mannen aan en een jonger publiek. Meer dan de helft van de hotelgasten is 25 tot 29 jaar. In hotels is het aandeel van kaderleden, ondernemers en beoefenaars van vrije beroepen groter (18.5%).

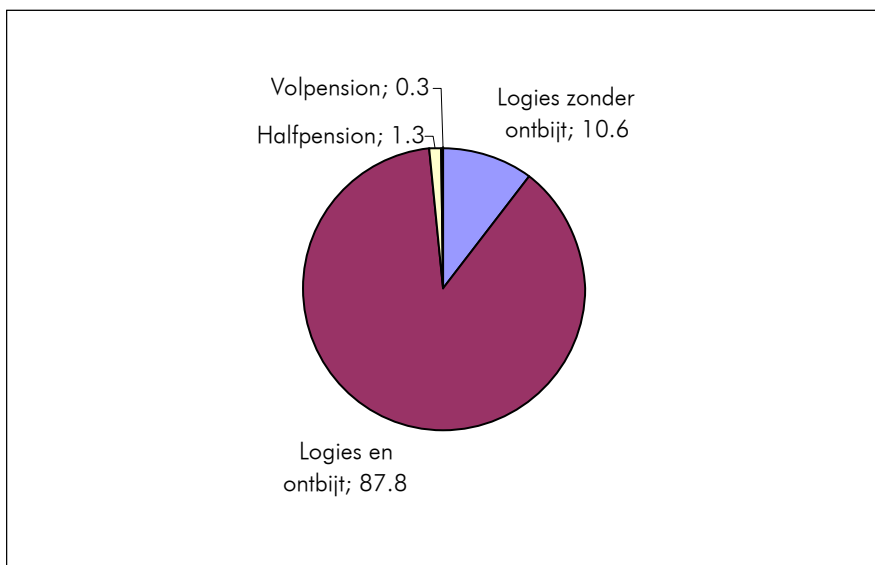
Figuur 7

Logiesvorm bij de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijftoeristen in de Vlaamse kunststeden in 2007, WES-enquête 2007 (in %)

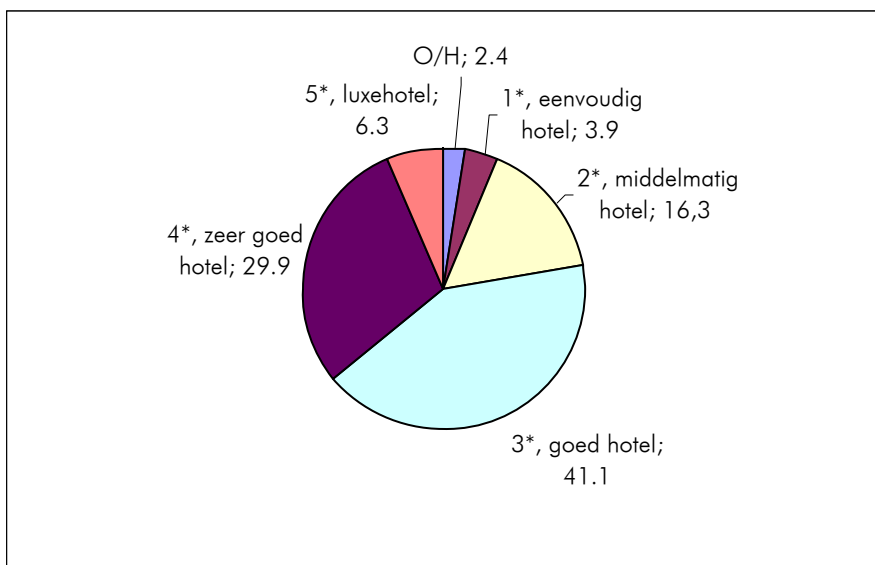

¹ Onder "jeugdlogies" verstaan we zowel jeugdherbergen als jeughostels.

Figuur 8
 Logiesformule bij de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijfstoeristen in de Vlaamse kunststeden in 2007, WES-enquête 2007 (in %)

Figuur 9
 Hotelcategorie bij de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijfstoeristen in de Vlaamse kunststeden in 2007 die in een hotel overnachten, WES-enquête 2007 (in %)

4. Ervaring met de Vlaamse kunststeden

Bij herhaalbezoek maken we een onderscheid tussen het herhaalbezoek aan de Vlaamse kunststeden in het algemeen en het herhaalbezoek aan de plaats waar de enquête werd afgenomen.

4.1. Herhaalbezoek aan de Vlaamse kunststeden

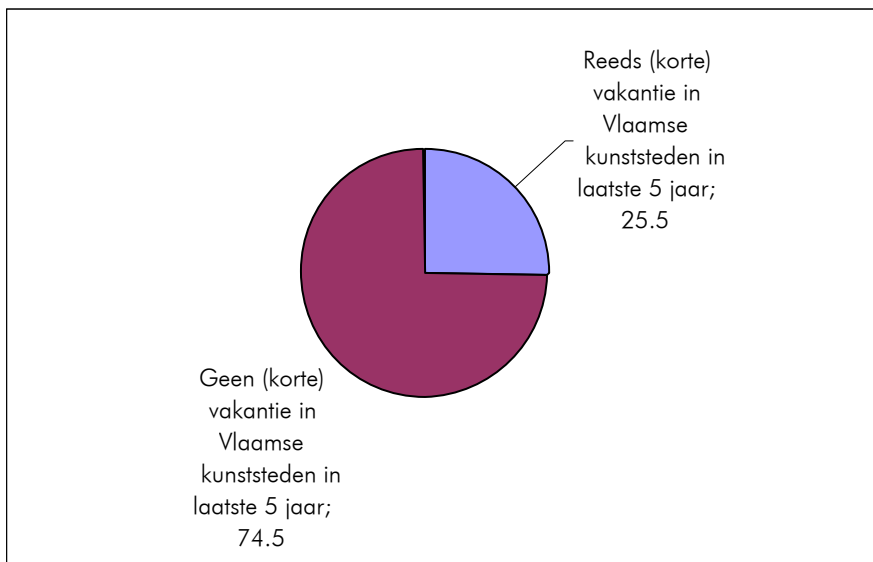
Tabellen 8 en 9 - Figuur 10

Ongeveer een kwart van de jonge buitenlandse verblijfoeristen in de Vlaamse kunststeden hebben reeds eerder een bezoek gebracht aan onze kunststeden. Voor 17.4% van de ondervraagden is de huidige reis hun tweede bezoek aan de Vlaamse kunststeden in de afgelopen vijf jaar, 4.3% van hen zijn hier reeds twee keer geweest en het huidige bezoek vormt hun derde bezoek. Bijna 4% bezocht de Vlaamse kunststeden al meer dan drie keer vóór het maken van de huidige reis.

Het herhaalbezoek aan de Vlaamse kunststeden ligt hoger voor Nederlanders (50.6%), bezoekers in Antwerpen (37%) en voor wie een citytrip of een rondreis in België onderneemt (respectievelijk 34.9% en 35.3%).

Figuur 10

De mate waarin de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijfoeristen in de Vlaamse kunststeden in 2007 de Vlaamse kunststeden reeds bezocht hebben in de laatste 5 jaar, WES-enquête 2007 (in %)

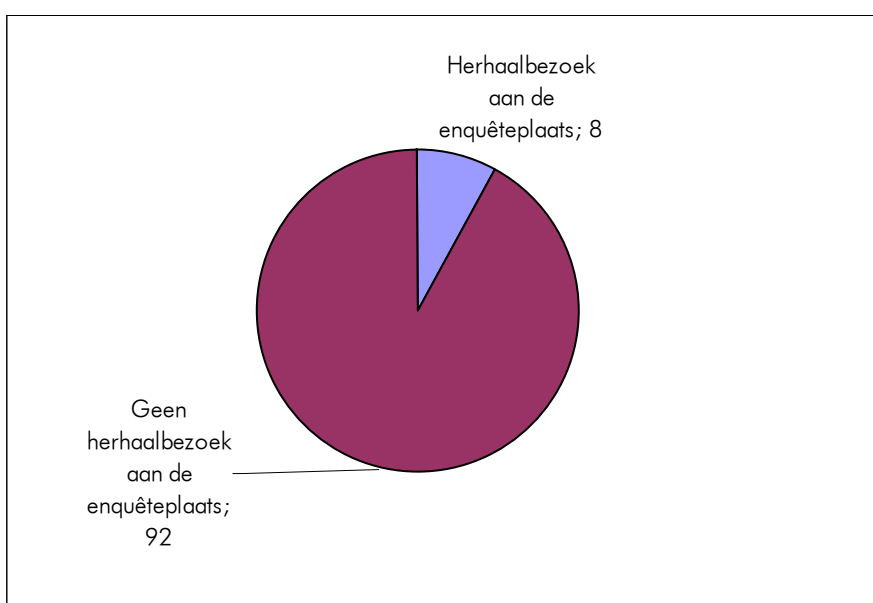
4.2. Herhaalbezoek aan de enquêteplaats

Tabellen 9 en 10 - Figuur 11

8% van de jonge buitenlandse verblijftoeristen overnachtte reeds in de afgelopen vijf jaar in de plaats waar ze nu ondervraagd werden. Dit aandeel ligt opnieuw een stuk hoger voor Nederlanders (18.9%), overnachtingen in Antwerpen (14.2%) of in een hotel (10%) of voor wie een citytrip onderneemt (12.4%).

Figuur 11

De mate waarin de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijftoeristen in de Vlaamse kunststeden in 2007 de plaats waar ze ondervraagd zijn reeds bezocht hebben in de laatste 5 jaar, WES-enquête 2007 (in %)

5. Imago van de Vlaamse kunststeden

Tabellen 12 tot en met 16 - Figuren 12 en 13

Aan elke ondervraagde vroegen we om de plaats waar de persoon werd ondervraagd in een paar woorden te typeren. Als we de antwoorden van alle steden samenvoegen, bekomen we het imago van de Vlaamse kunststeden.

De Vlaamse kunststeden worden als volgt getypeerd:

- authentieke, interessante, goed onderhouden architectuur (31.1%);
- zeer mooi (26.3%);
- sfeervol, gezellig, charmant, gemoedelijk (26%);
- traditioneel, klassiek, middeleeuws, oud (18%);
- vriendelijke bevolking, hartelijk, gastvrij, meertalig (11.8%);

- rijke geschiedenis, historiek (11.2%);
- interessant, leerrijke stad (10.4%) en
- dynamisch, bruisend, jeugdig, levendig (10.2%).

Per stad kunnen een aantal accenten worden gelegd, dit zijn imago-elementen die relatief belangrijk zijn.

Antwerpen wordt relatief meer omschreven als:

- sfeervol, gezellig, charmant, gemoedelijk (36%) en
- mooi (32.3%).

Bij **Brugge** denkt men spontaan relatief meer aan:

- sfeervol, gezellig, charmant, gemoedelijk (31.5%);
- zeer mooi (30.5%);
- traditioneel, klassiek, middeleeuws, oud (30%);
- rijke geschiedenis, historiek (16.5%);
- niet te groot, compact, easy to get around (13%);
- romantisch, schilderachtig, betoverend, intiem (13%);
- relatief kalm, rustig, relax (11.5%) en
- pittoresk (11%).

Brussel associeert men relatief meer met authentiek, interessante, goed onderhouden architectuur (45.9%).

Bij **Gent** denkt men relatief vaker aan:

- traditioneel, klassiek, middeleeuws, oud (30.7%);
- dynamisch, bruisend, jeugdig, levendig (26.7%);
- interessant, leerrijke stad (21.8%);
- ik voel me thuis, goede, leuke sfeer (12.9%) en
- vele culturele bezienswaardigheden, musea (10.9%).

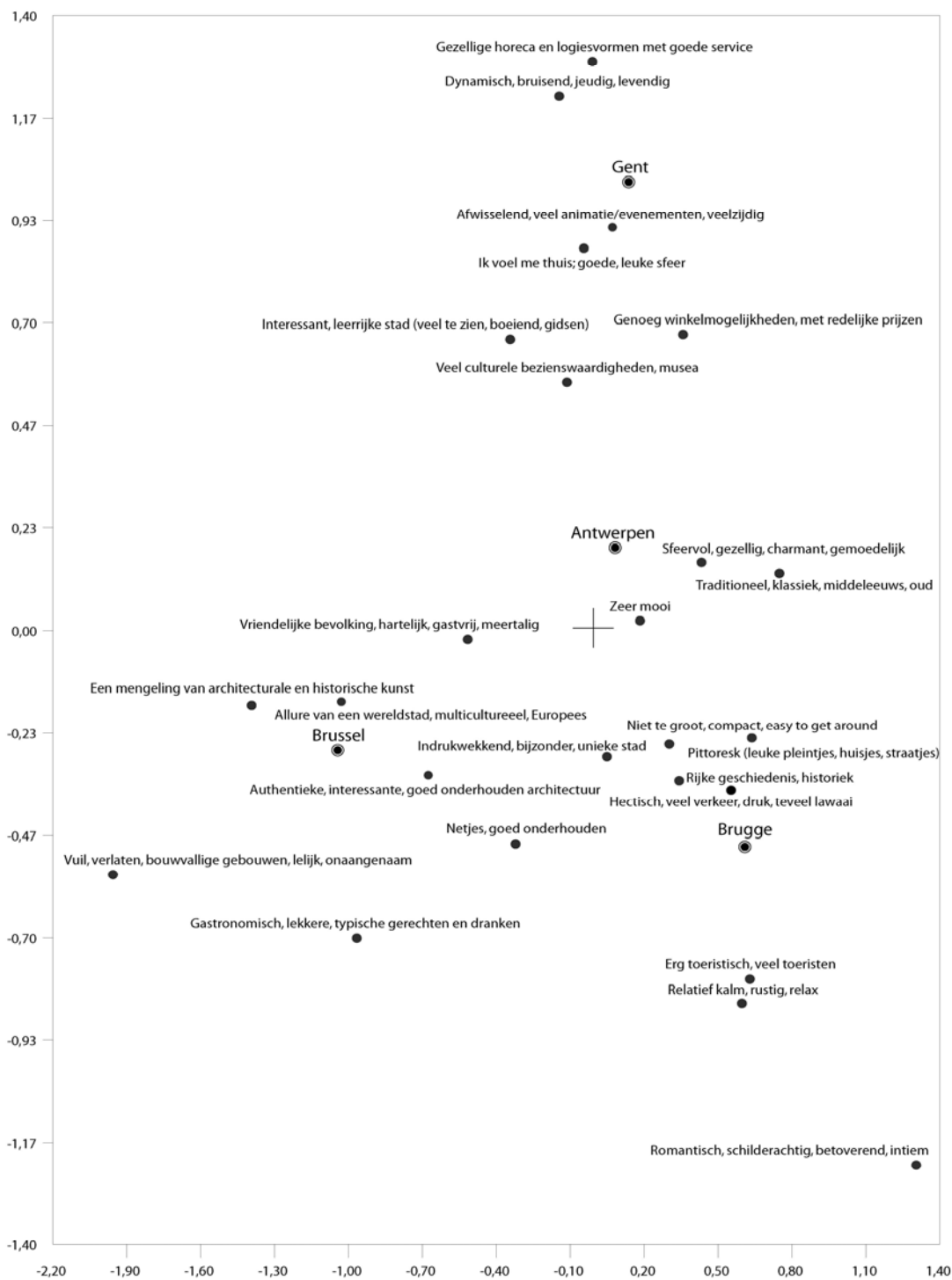
Britten denken relatief meer aan de authentieke, interessante of goed onderhouden architectuur (44.3%), Nederlanders aan de gezelligheid, de sfeer (54.5%).

Deze imago-elementen kunnen we ook visueel linken aan de vier kunststeden aan de hand van een associatiefiguur. In deze figuur (figuur 12) wordt een kunststad zodanig gepositioneerd op de figuur, dat ze dicht bij de imago-elementen ligt die sterk geassocieerd worden met deze stad en veraf ten aanzien van elementen die deze kunststad niet typeren.

Deze figuur bevestigt de associatie tussen Antwerpen en "sfeervol, gezellig, charmant" en "zeer mooi". Brugge ligt relatief dicht bij de imago-elementen "rijke geschiedenis", "relatief kalm, rustig, relax", "romantisch, schilderachtig, betoverend, intiem", maar ook van "hectisch, veel verkeer, druk, teveel lawaai" of "erg toeristisch, veel toeristen". Brussel associeert men vaak met "authentieke, interessante, goed onderhouden architectuur", "mengeling van architecturale en historische kunst", "allure van een wereldstad" en "vuil, verlaten, bouwvallige gebouwen, lelijk, onaangenaam". Gent, tenslotte, situeert zich tussen volgende imago-elementen: "gezellige horeca en logiesvormen met goede service", "dynamisch, bruisend, jeugdig, levendig" en "afwisselend, veel animatie/evenementen, veelzijdig".

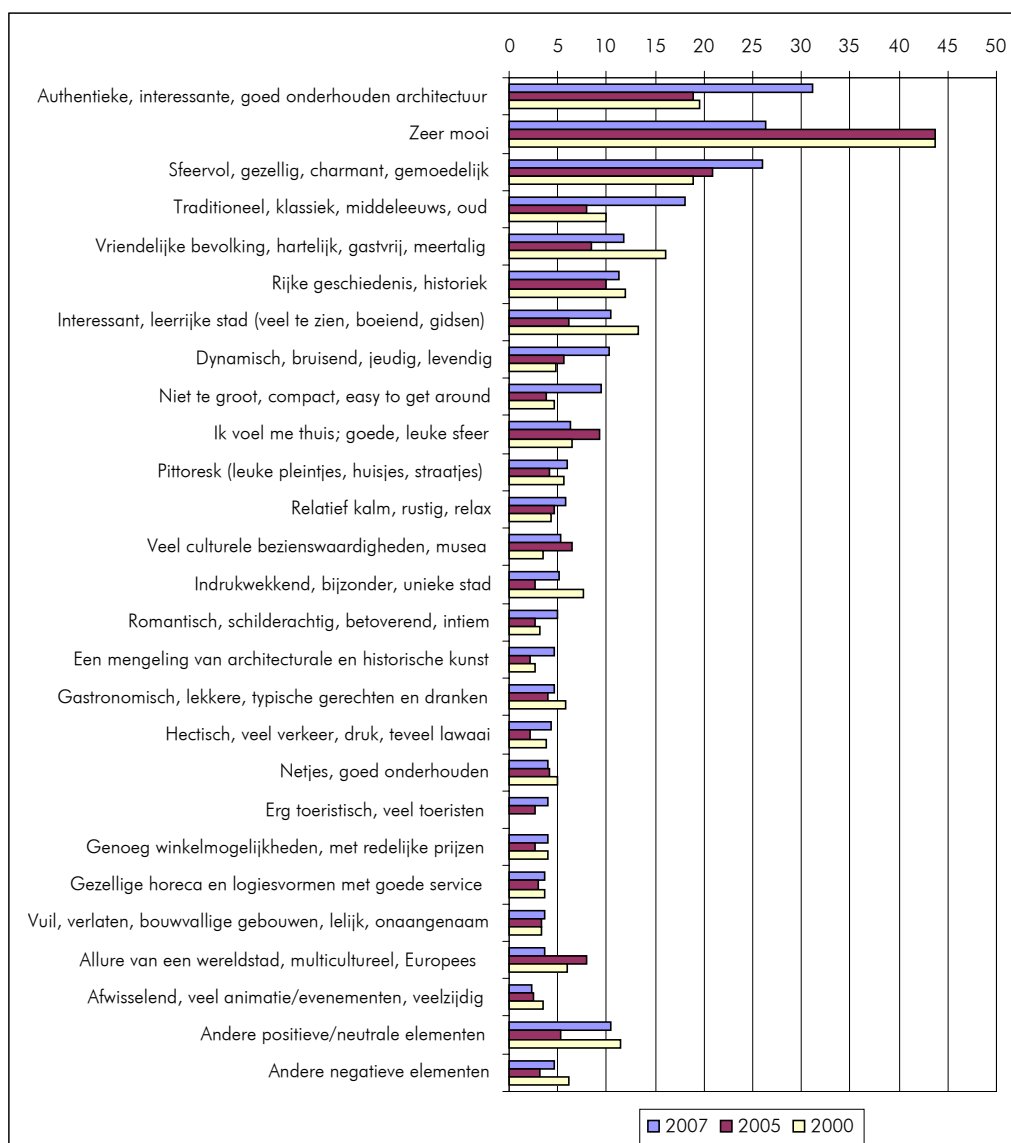
Figuur 12

Associatie tussen de imago-elementen die de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijfstoeristen in de Vlaamse kunststeden aangeven in 2007 en de Vlaamse kunststeden, WES-enquête 2007

Figuur 13

Het imago van de Vlaamse kunststeden volgens de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijfstoeristen in de Vlaamse kunststeden in 2007 en een vergelijking, WES-enquête 2007 (in % van het aantal respondenten)

De antwoorden op deze vraag werden volgens dezelfde manier verwerkt als het imago van de Vlaamse kunststeden voor het onderzoek in 2000 en 2005, eveneens uitgevoerd in opdracht van Toerisme Vlaanderen. Dit maakt een vergelijking mogelijk. We moeten wel in het achterhoofd houden dat het doelpubliek van deze onderzoeken verschillend is. Het onderzoek onder de jonge verblijfstoeristen in de kunststeden heeft zijn leeftijdsbeperkingen, maar is open voor alle herkomstlanden met uitzondering van België. Bij de kunststedenonderzoeken uitgevoerd in 2000 en 2005 kwamen alle volwassenen in aanmerking, maar werden de herkomstlanden gelimiteerd tot de belangrijkste werkingmarkten (België, Nederland, Duitsland, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk, VSA, Japan, Spanje en Scandinavië).

Als we de resultaten van deze onderzoeken naast elkaar plaatsen, merken we dat de drie belangrijkste imago-elementen de belangrijkste blijven: "authentieke, interessante, goed onderhouden architectuur", "zeer mooi" en "sfeervol, gezellig, charmant, gemoedelijk".

Elementen die door de buitenlandse jongeren relatief meer worden aangehaald, zijn "authentieke, interessante, goed onderhouden architectuur", "traditioneel, klassiek, middeleeuws, oud" en "dynamisch, bruisend, jeugdig, levendig".

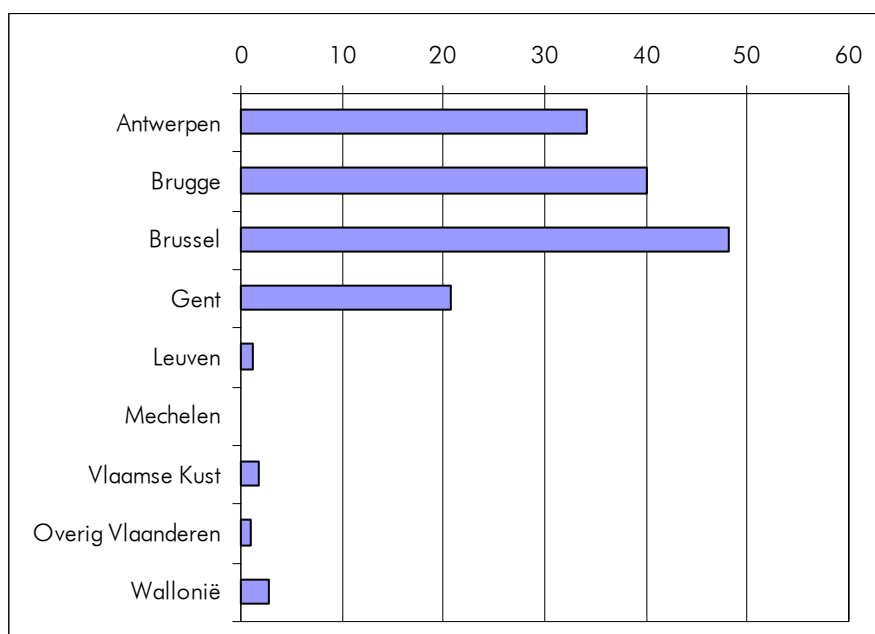
6. Verblijfplaatsen

Tabellen 17 tot en met 21 - Figuur 14

34.1% van de ondervraagde jonge buitenlandse verblijftoeristen heeft in Antwerpen overnacht, 40% in Brugge, 48.2% in Brussel en 20.8% in Gent. Een klein aandeel heeft in andere plaatsen in België overnacht¹.

Figuur 14

De verblijfplaatsen (met minimaal één overnachting) tijdens de huidige reis bij de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijftoeristen in de Vlaamse kunststeden in 2007, WES-enquête 2007 (in % van het aantal respondenten)

Uit tabel 17 blijkt dat Brugge en Brussel relatief vaak met elkaar worden gecombineerd. Wie in Gent overnacht, overnacht eveneens relatief veel in de andere kunststeden.

Nederlanders overnachten relatief meer in Antwerpen (60.1%), hetzelfde geldt voor verblijftoeristen uit Duitsland (43.1%). Jonge verblijftoeristen uit verdere markten overnachten relatief meer in Brussel en Brugge.

Wie een rondreis maakt binnen België, overnacht relatief vaker in meerdere kunststeden. Wie een rondreis maakt door meerdere landen, doet relatief meer Brussel en Brugge aan.

¹ De som zal de 100% overschrijden, aangezien op meerdere plaatsen overnacht kan worden.

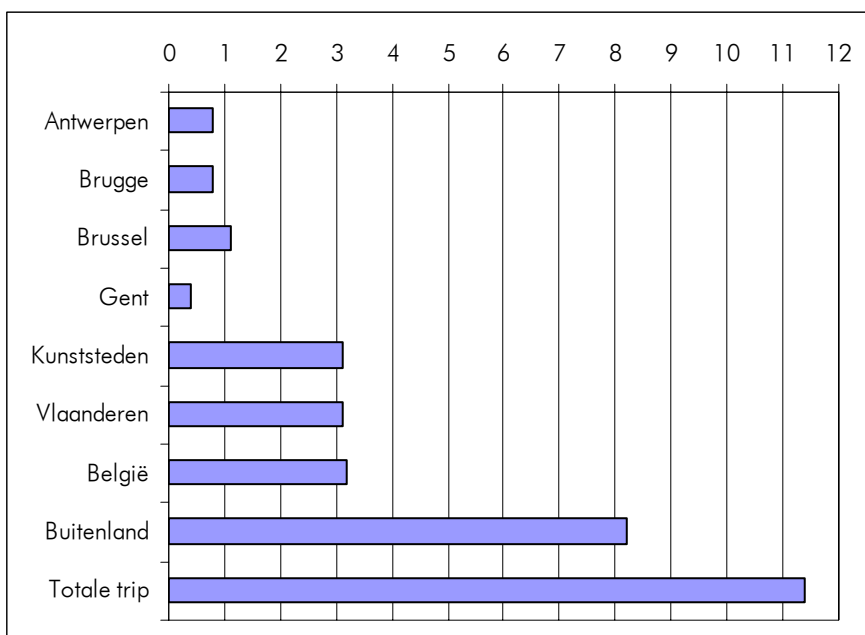
7. Verblifsduur

Tabellen 22 tot en met 25 - Figuur 15

De gemiddelde verblijfsduur in de Vlaamse kunststeden is gemiddeld 3.1 nachten. In de vier belangrijkste kunststeden - Antwerpen, Brugge, Brussel en Gent - overnacht men gemiddeld respectievelijk 0.8, 0.8, 1.1 en 0.4 nachten. De totale trip (België en eventuele andere landen) neemt gemiddeld 11.4 nachten in beslag.

Figuur 15

De gemiddelde verblijfsduur bij de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijftoeristen in de Vlaamse kunststeden in 2007, naar overnachtingsplaats, WES-enquête 2007 (in aantal nachten)

De gemiddelde verblijfsduur in de Vlaamse kunststeden is relatief hoog voor wie in Gent ondervraagd werd (3.7 nachten), voor jonge verblijftoeristen uit andere landen uit de Europese Unie dan de buurlanden (3.9 nachten) en voor wie een rondreis in België maakt (4.4 nachten).

De gemiddelde duurtijd van de volledige trip is groter voor wie in Gent ondervraagd werd (15.9 nachten), voor wie uit de verre markten afkomstig is (29.6 nachten), voor wie in jeugdlogies overnacht (15.8 nachten voor jeugdherbergen en 17.1 nachten voor jeugdhostels) en logischerwijze voor wie een rondreis door meerdere landen maakt (23 nachten).

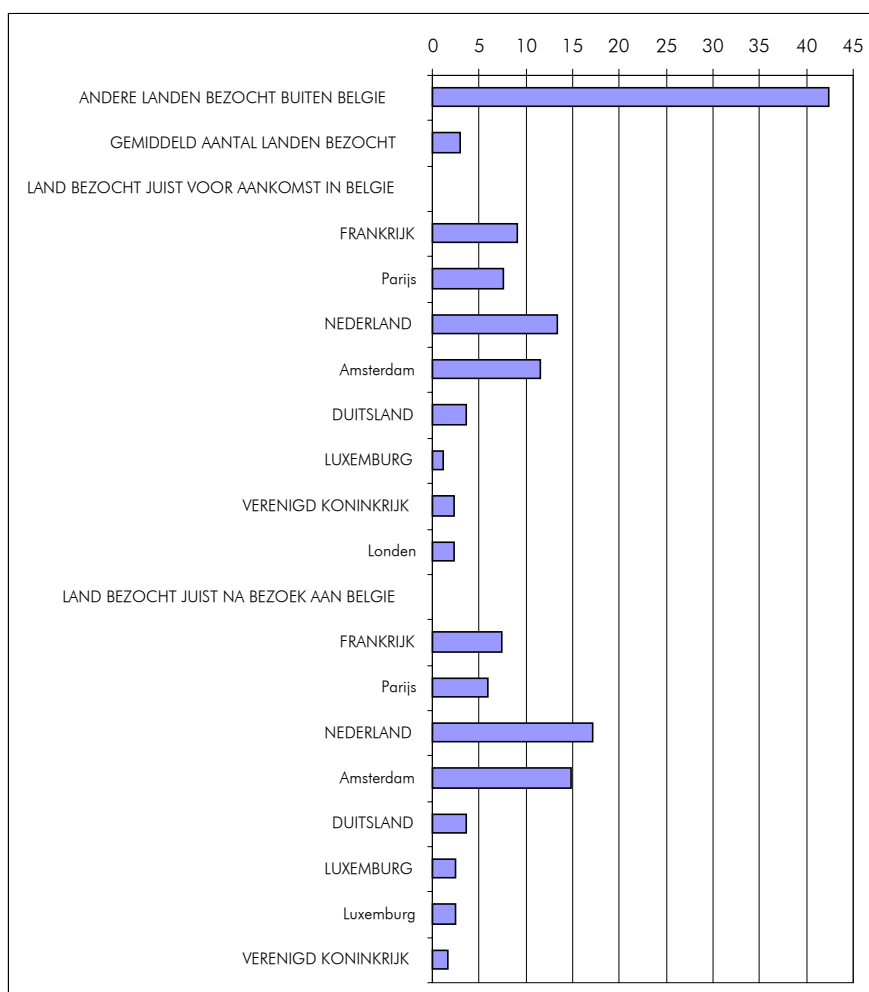
8. Het bezoeken van meerdere landen

Tabellen 27 tot en met 31 - Figuur 16

Aan de jonge buitenlandse verblijftoeristen vroegen we of ze tijdens deze reis nog andere landen buiten België bezochten. 42.4% van de respondenten antwoordt hierop positief. Dit aandeel ligt hoger bij verblijftoeristen ondervraagd in Brugge, Brussel en Gent, bij verblijftoeristen uit andere landen dan de buurlanden, bij respondenten in jeugdlogies en per definitie bij wie een rondreis in meerdere landen onderneemt.

Figuur 16

De mate waarin de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijftoeristen in de Vlaamse kunststeden in 2007 nog andere landen buiten België hebben bezocht tijdens de huidige reis en het land dat/de stad die België voorafgaat en opvolgt als bestemming, WES-enquête 2007 (in % of gemiddeld aantal landen)

Wie meerdere landen aandoet tijdens de huidige reis, vroegen we eveneens naar het aantal landen, het land en de stad waar ze verbleven juist vóór hun bezoek aan België en het land en de stad waar ze zullen verblijven juist na hun bezoek aan België.

Het gemiddeld aantal bezochte landen bij alle respondenten (dus inclusief diegenen die slechts één land, namelijk België, bezoeken) bedraagt 2.9 landen. Het land en de stad die België het meest voorafgaan, zijn Nederland (13.4%) en Amsterdam (11.6%). 9% gaat eerst naar Frankrijk (Parijs, 7.6%) en reist vervolgens door naar België. 10% van de ondervraagden bezoekt meerdere landen maar start zijn/haar reis in België.

Nederland en Amsterdam zijn eveneens de meest populaire bestemmingen om na België te bezoeken (respectievelijk 17.1% en 14.9% van alle respondenten). Frankrijk en Parijs komen terug op een tweede plaats (respectievelijk 7.4% en 5.9%). 7.7% van de respondenten bezoekt meerdere landen, maar eindigt zijn/haar reis in België.

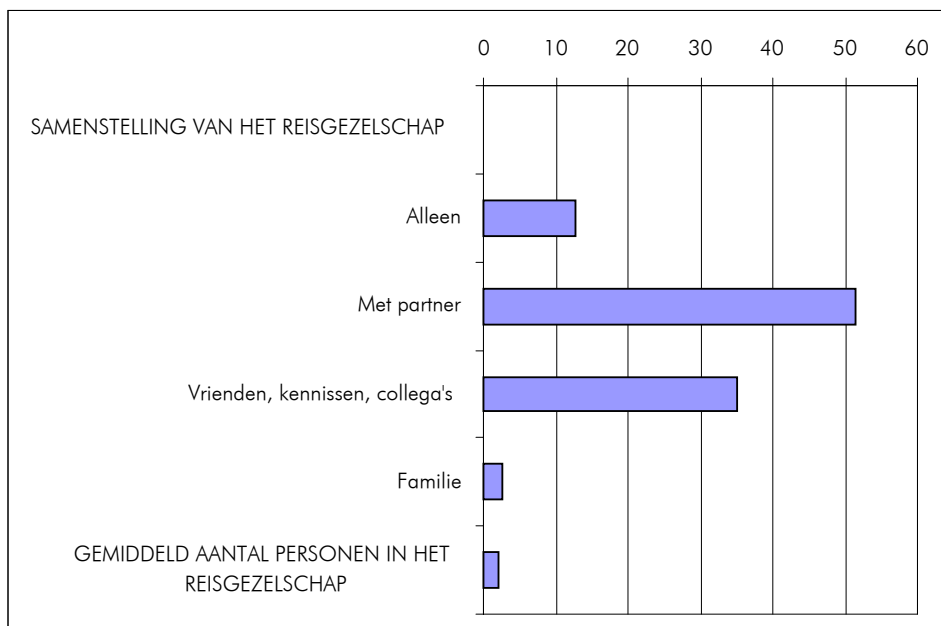
9. Reisgezelschap

Tabellen 32 tot en met 36 - Figuur 17

Meer dan de helft van de jonge buitenlandse verblijftoeristen in de Vlaamse kunststeden reist met hun partner (51.3%). 35% reist met vrienden, kennissen of collega's, 12.7% reist alleen en een klein aandeel reist met familieleden¹. 70.6% van de respondenten reist met 2 personen, gemiddeld tellen we 2.2 personen.

Figuur 17

Samenstelling van het reisgezelschap en gemiddeld aantal personen in het reisgezelschap bij de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijftoeristen in de Vlaamse kunststeden in 2007, WES-enquête 2007 (in % van het aantal respondenten en gemiddeld aantal personen)

¹ Aangezien meerdere combinaties mogelijk zijn (bijvoorbeeld reizen met partner en vrienden), is het totaal hier groter dan 100%.

Brugge en Brussel trekken relatief meer koppels aan (respectievelijk 61% en 55% van de ondervraagden reizen er met partner). Hetzelfde geldt voor jonge verblijfoeristen uit Frankrijk en Nederland (respectievelijk 69.7% en 62.3%), voor verblijfoeristen op hotel (71.6%) en voor citytrippers (65.3%). Logischerwijze geldt dit eveneens voor de oudere leeftijdscategorie 25 tot 29 jaar (66.1%).

Alleenreizenden treffen we relatief meer aan in jeugdlogies (17.3% tot 21.5%) en onder de verblijfoeristen uit verre markten (25.7%). De gemiddelde grootte van het reisgezelschap is eerder een constante. Enkel voor Europese markten andere dan de buurlanden is deze iets hoger (2.6 personen).

10. Motivatie

Tabellen 37 tot en met 41 - Figuren 18 en 19

De top vijf belangrijkste motivaties om als jonge buitenlandse verblijfoerist naar Antwerpen, Brugge, Brussel of Gent te komen, zijn:

- kunsthistorische gebouwen, interessante stad, veel bezienswaardigheden, cultuur (44.8%);
- nieuwe ervaring (42%);
- nabijheid, niet te ver (35.6%);
- naam, bekendheid (34.9%) en
- aanbeveling door vrienden, familie, kennissen (30.4%).

Per kunststad kunnen we opnieuw een aantal accenten leggen. Motivatie-elementen die relatief meer worden aangehaald voor **Antwerpen**, zijn:

- kunsthistorische gebouwen, interessante stad, veel bezienswaardigheden, cultuur (53.1%);
- nabijheid, niet te ver (45.8%);
- aangename (vakantie)sfeer (26.6%);
- gemakkelijke verbinding met de woonplaats (24.5%) en
- shoppingmogelijkheden (24%).

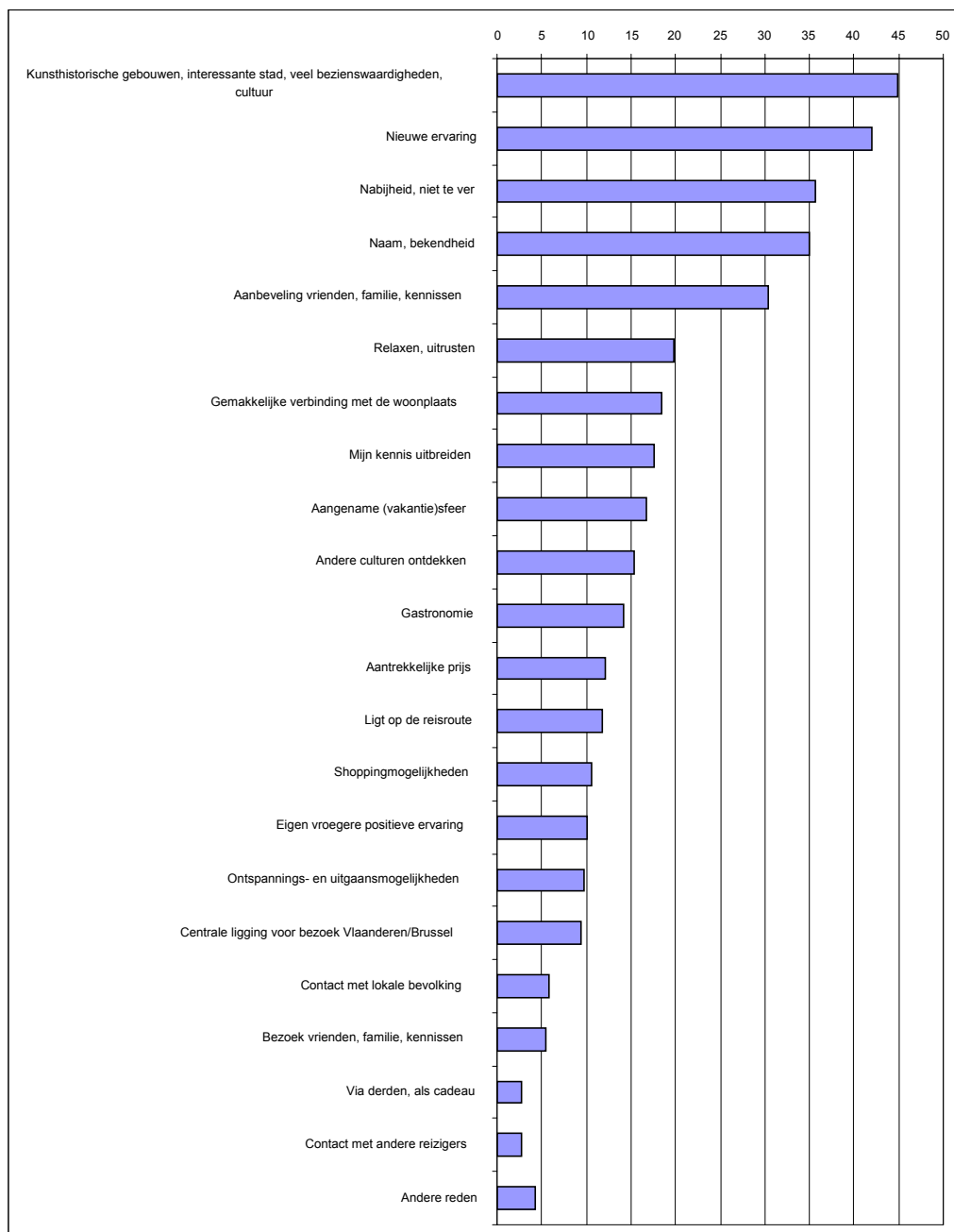
Naar **Brugge** reist men relatief meer omwille van:

- kunsthistorische gebouwen, interessante stad, veel bezienswaardigheden, cultuur (53.7%);
- naam, bekendheid (51.7%) en
- aanbeveling door vrienden, familie, kennissen (42.8%).

Het feit dat **Brussel** op de reisroute ligt, is een motivatie op zich (18.7%). Voor **Gent** is de aanbeveling door vrienden, familie of kennissen een heel belangrijke motivatie (49.5%).

Figuur 18

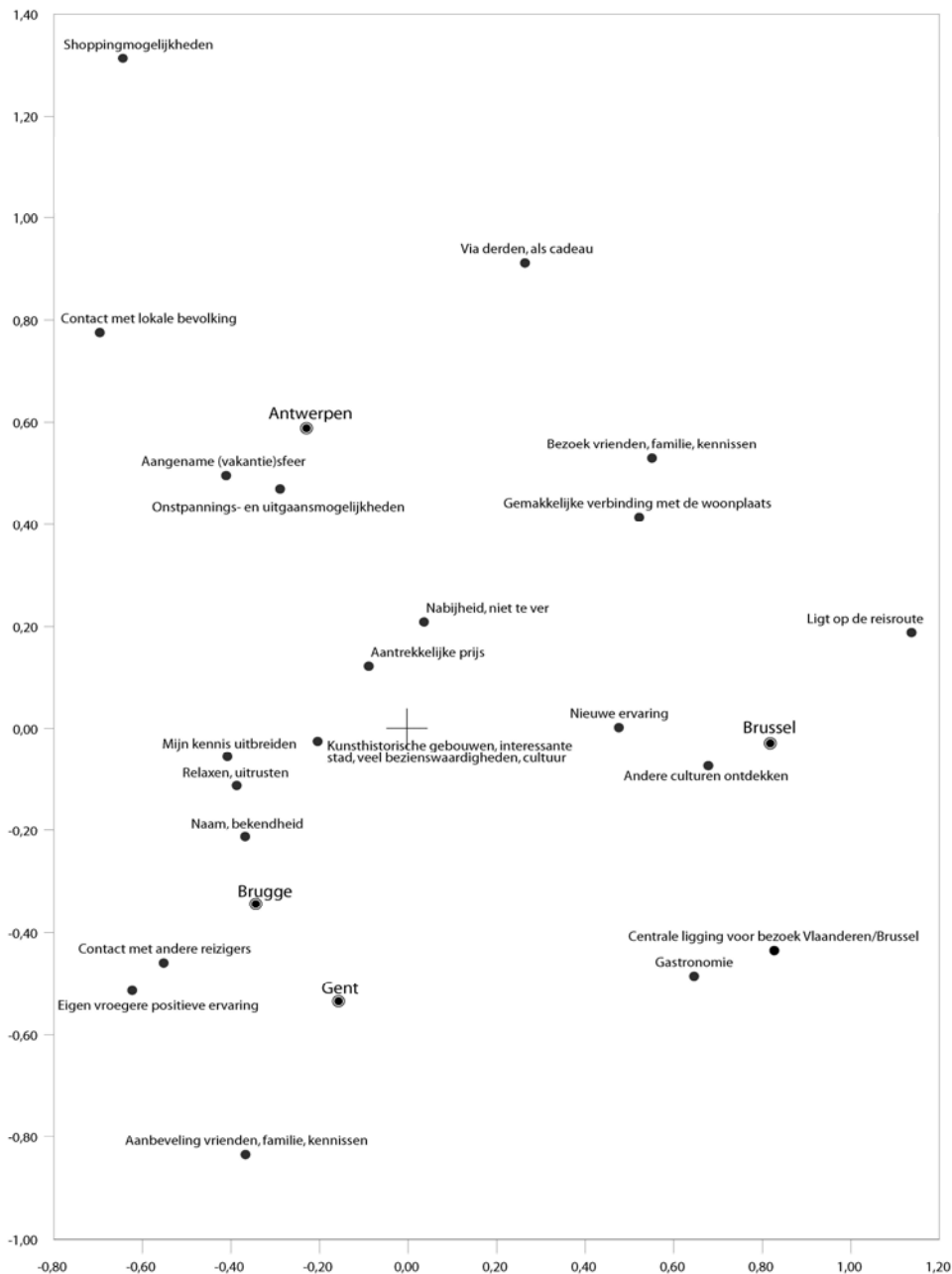
Motivatie om een (korte) vakantie door te brengen in de plaats waar men ondervraagd is volgens de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijftoeristen in de Vlaamse kunststeden in 2007, WES-enquête 2007 (in % van het aantal respondenten)

Net zoals voor het imago van de Vlaamse kunststeden, kunnen we de motivatie voor de individuele kunststeden visueel voorstellen. Uit figuur 18 blijkt dat de ontspannings- en uitgaansmogelijkheden, de sfeer en zeker de shoppingmogelijkheden belangrijke motiveringen zijn voor een verblijf in Antwerpen. Voor Brugge is dit de naam, de bekendheid. Een (korte) vakantie in Brussel wordt veelal gemotiveerd door "nieuwe ervaring", "ontdekken van andere culturen" en "ligt op de reisroute". Net zoals uit de tabellen blijkt dat aanbevelingen sterk spelen voor een verblijf in Gent.

Figuur 19

Associatie tussen de motieven die de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijftoeristen in de Vlaamse kunststeden in 2007 aangeven om naar een Vlaamse kunststad te reizen en deze Vlaamse kunststeden, WES-enquête 2007

Nederlanders voelen zich relatief meer aangetrokken door bezienswaardigheden, de nabijheid, de mogelijkheid om uit te rusten, de sfeer, de shoppingmogelijkheden, de ontspannings- en uitgaansmogelijkheden en de eigen positieve ervaringen van vroeger. De nieuwe ervaring en de gastronomie worden relatief meer gesmaakt door de Duitsers. Fransen laten zich relatief meer motiveren door de bezienswaardigheden. Voor de Britten speelt onder meer de gemakkelijke verbinding met de woonplaats een relatief belangrijke rol, net zoals het ontdekken van andere culturen voor markten verder dan de buurlanden.

Voor citytrippers is de nabijheid een grote troef. Voor wie een rondreis door meerdere landen maakt, zijn het opdoen van een nieuwe ervaring, het uitbreiden van de kennis, het ontdekken van nieuwe culturen en het feit dat de kunststeden op de reisroute liggen relatief belangrijke motivaties om in deze kunststeden te verblijven.

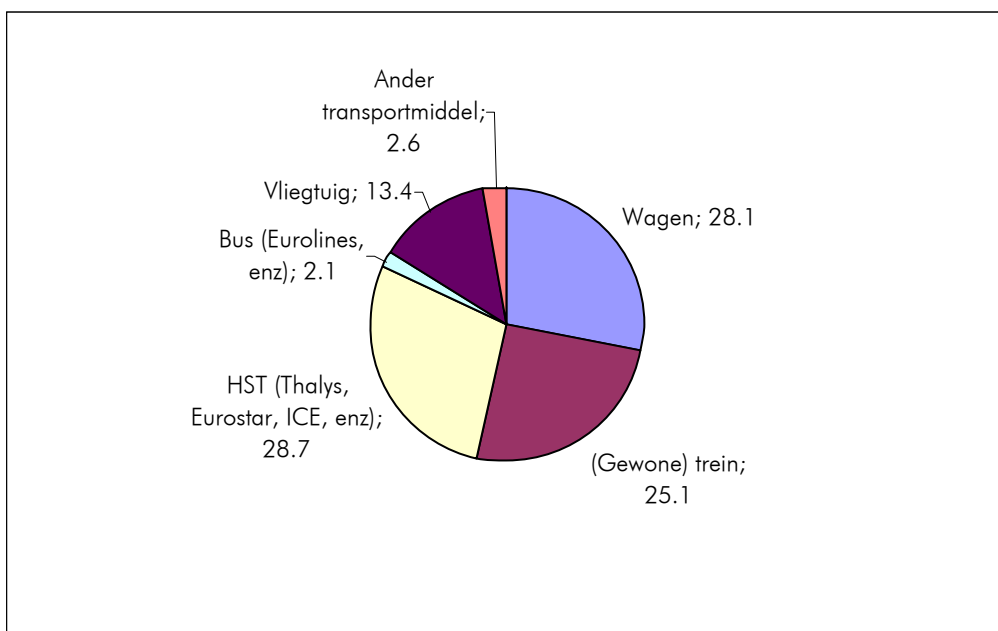
11. Transportmiddel om België te bereiken

Tabellen 42 tot en met 46 - Figuur 20

Telkens ongeveer 28% bereikt België met de hst of met de wagen. De gewone trein is goed voor ongeveer een kwart van de reizen. 13.4% bereikt België met het vliegtuig en een kleine 5% met de bus of nog een ander transportmiddel.

Figuur 20

Transportmiddel om België te bereiken bij de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijftoeristen in de Vlaamse kunststeden in 2007, WES-enquête 2007 (in %)

Voor Antwerpen is de gewone trein van groot belang (47.9%) net zoals de wagen voor Brugge (36.8%) en de hst of het vliegtuig voor Brussel en Gent (respectievelijk 43.1% en 15.3% voor Brussel en 46.5% en 23.2% voor Gent¹).

Voor de buurlanden op het vasteland is de wagen van groot belang, net zoals de gewone trein voor Nederland en de hst voor Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk. Voor de verdere markten is het logisch dat het aandeel van het vliegtuig groter is.

Voor wie een citytrip of een rondreis binnen België maakt, is de wagen van groot belang. Voor deze laatste groep is eveneens het vliegtuig relatief belangrijk. Wie meerdere landen aandoet tijdens de reis, komt België relatief vaak binnen met de hst.

¹ Hierbij willen we wijzen op het specifieke publiek in Gent in de steekproef: relatief veel jonge verblijftoeristen in jeugdherbergen, die door meerdere landen trekken.

12. Beïnvloeding door lage prijzen

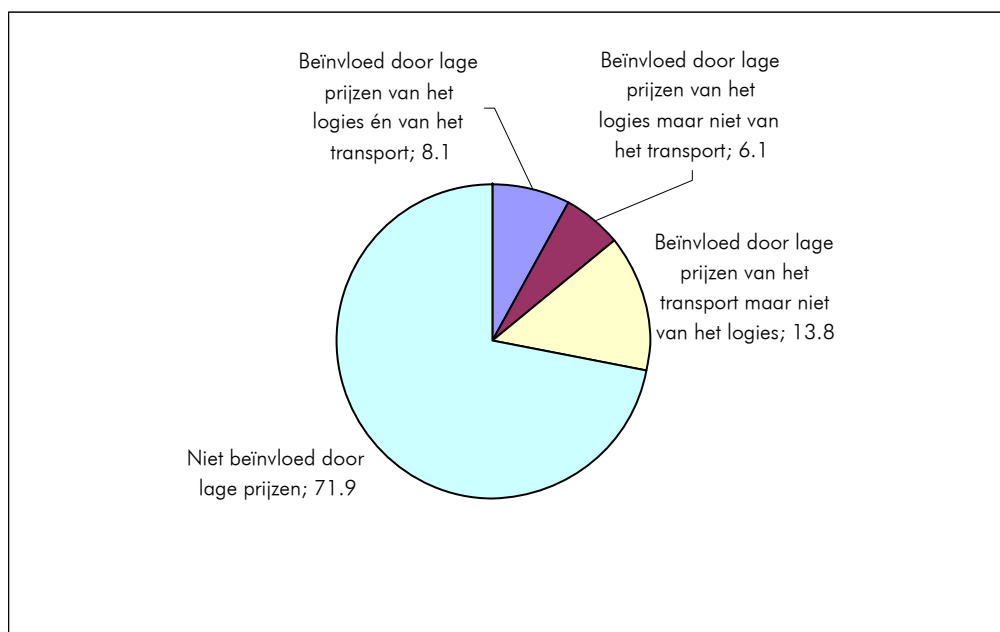
Tabellen 47 tot en met 52 - Figuur 21

We peilden bij de jonge buitenlandse verblijftoeristen eveneens in welke mate dat de keuze om naar België te reizen beïnvloed werd door lage prijzen van het logies en/of transport.

28.1% van de jonge buitenlandse verblijftoeristen zegt naar België te reizen omwille van de lage prijzen van het logies en/of transport. 8.1% zegt te zijn verleid door de lage prijzen van het logies én van het transport, 6.1% enkel door de lage prijzen van het logies en 13.8% enkel door de lage prijzen van het transport.

Figuur 21

De mate waarin de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijftoeristen in de Vlaamse kunststeden in 2007 naar België komen omwille van lage prijzen van het logies en/of transport, WES-enquête 2007 (in %)

Het prijzenaspect speelt een relatief grotere rol bij respondenten ondervraagd in Brugge of Gent (respectievelijk 34.8% en 39%), bij Britten en andere Europese landen dan de buurlanden (respectievelijk 37.1% en 36.8%).

De verschillen tussen de diverse logiesvormen zijn relatief beperkt. Bij het transportmiddel zien we dit wel een rol spelen bij het vliegtuig (47.3%) en bij de bus of ander transportmiddel (rekening houdende met het beperkte aantal observaties).

13. Motivatie van de keuze van het transportmiddel

Tabellen 53 tot en met 57 - Figuur 22

Met uitzondering van wie met het vliegtuig België binnenkwam, vroegen we naar de reden om dit transportmiddel te kiezen.

54.5% van de respondenten die niet met vliegtuig kwamen, kiezen een bepaald transportmiddel omwille van het gemak, 41.4% omwille van de prijs, 22% omwille van de snelheid en telkens ongeveer 10% omwille van de goede verbinding of omwille van de mogelijkheid om individueel te reizen.

Bij de keuze van de wagen primeert vooral het gemak (61.4%) en het individuele (29.2%). De trein scoort goed wat de prijs, het gemak en de snelheid betreft (respectievelijk 54.3%, 46.3% en 21.1%). De hst wordt eveneens veelal gekozen omwille van deze drie elementen (respectievelijk 50%, 58% en 31,5%) naast de goede verbinding (22%).

Wie met het vliegtuig reisde, werd gevraagd naar de naam van de luchtvaartmaatschappij en de reden om voor deze luchtvaartmaatschappij te kiezen.

Ryanair is de belangrijkste luchtvaartmaatschappij voor jonge buitenlandse verblijftoeristen in de Vlaamse kunststeden die met het vliegtuig België binnenkomen (41.1%). Vueling en Brussels Airlines halen elk 10%. De prijs is doorslaggevend bij de keuze van de luchtvaartmaatschappij (90.1%), een goede verbinding komt op de tweede plaats (20.9%).

14. Transportmiddel in Vlaanderen

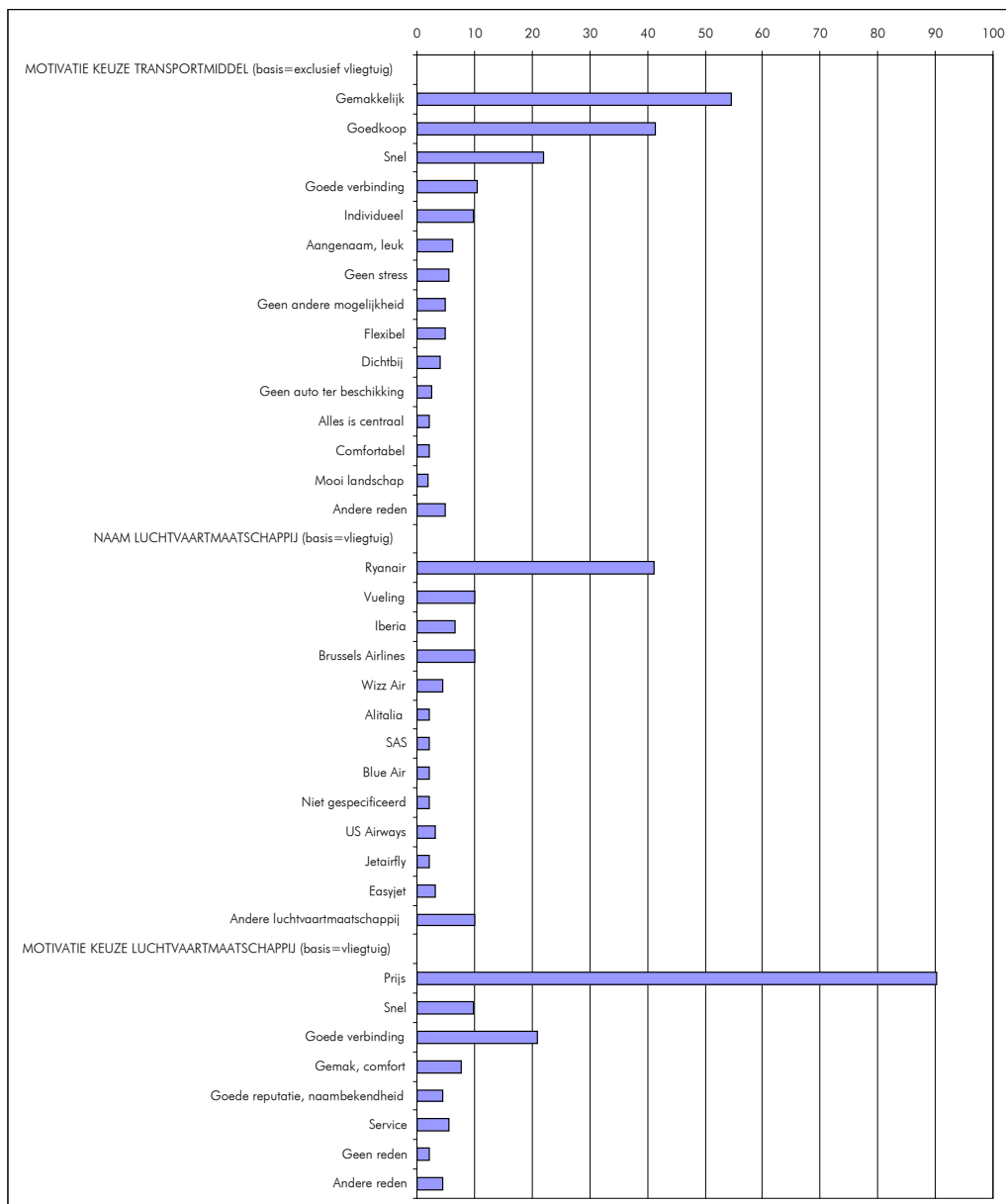
Tabellen 58 tot en met 62 - Figuur 23

Naast het transportmiddel waarmee de jonge buitenlandse verblijftoeristen België binnengekomen zijn, vroegen we eveneens naar het transportmiddel waarmee zij zich in België verplaatsten (of van plan waren zich te verplaatsen) naar aanleiding van meerdere overnachtingsplaatsen of bij excursies.

70.8% gebruikt hiervoor de trein, 20.8% de wagen. Minder dan telkens 5% doet een beroep op een touringcar, een huurwagen, een bus of nog een ander transportmiddel. Bij het interpreteren van de resultaten in functie van stad, woonplaats, logiesvorm, leeftijd of type reis, moeten we rekening houden met het beperkte aantal observaties.

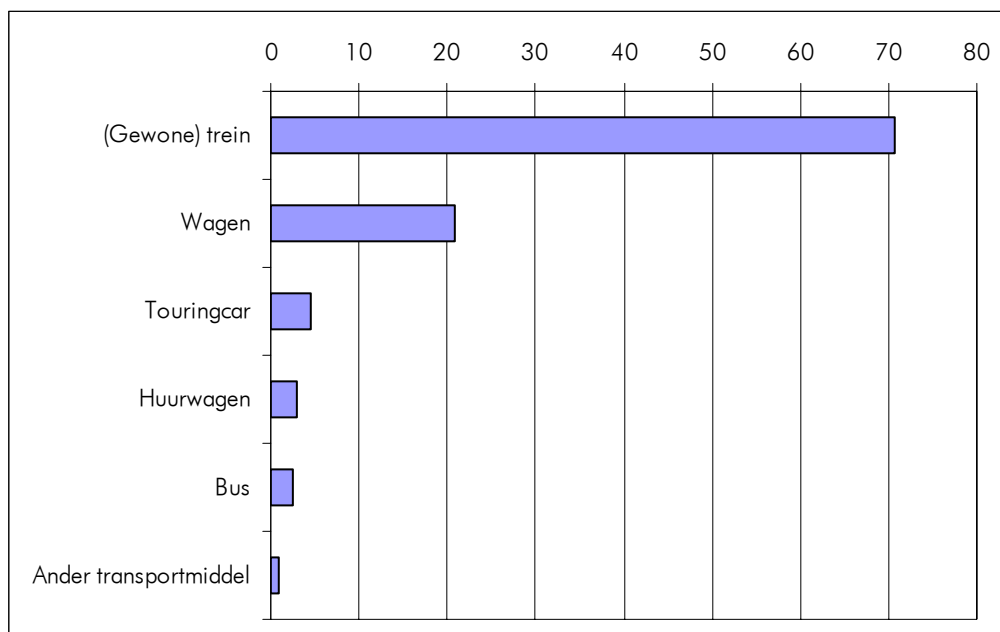
Figuur 22

Motivatie van de keuze van het transportmiddel bij de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijftoeristen in de Vlaamse kunststeden in 2007, WES-enquête 2007 (in %)

Figuur 23

Gebruikt transportmiddel bij de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijftoeristen in de Vlaamse kunststeden in 2007 om zich tussen de kunststeden te verplaatsen naar aanleiding van meerdere verblijfplaatsen of reeds ondernomen of geplande excursies, WES-enquête 2007 (in % van het aantal respondenten)

15. Logiesreservatie

Tabellen 63 tot en met 67 - Figuur 24

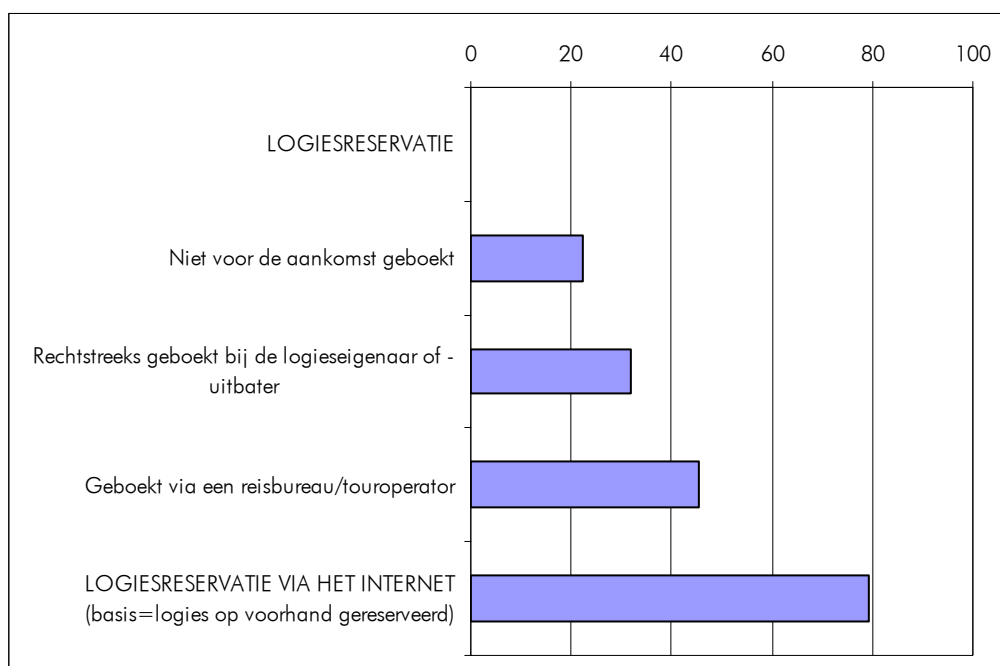
In 22.5% van de gevallen wordt het logies van de jonge buitenlandse verblijftoeristen niet op voorhand gereserveerd, 32% boekt het rechtstreeks bij de logieseigenaar en meer dan 45% boekt het logies via een reisbureau of touroperator.

In nagenoeg 80% van de reizen waarvan het logies op voorhand gereserveerd werd, wordt het logies via het internet geboekt. In ongeveer een kwart van de gevallen gebeurt dit op de site van de logieseigenaar, in meer dan twee derden van de gevallen boekt men via de site van een touroperator, reisbureau of reisorganisator. Populaire sites hierbij zijn hostelworld.com en booking.com.

Bij ongeveer een kwart van het logies dat op voorhand geboekt wordt, verloopt er maximaal een week tussen de reservatie van het logies en de aankomst in de stad. Bij meer dan 78% verloopt er minder dan een maand tussen de reservatie en de aankomst.

Figuur 24

Logiesreservatie bij de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijfoeristen in de Vlaamse kunststeden in 2007, WES-enquête 2007 (in %)

Verblijfoeristen uit Nederland en het Verenigd Koninkrijk boeken hun verblijf in de Vlaamse kunststeden relatief vaak via een reisbureau of touroperator. Bij de Nederlanders is de virtuele touroperator weekendjeweg.nl erg in trek, bij de Britten is dit de site van Eurostar.

Hotelverblijven worden in sterkere mate op voorhand gereserveerd (81%) in vergelijking met jeugdherbergen (65.7%) of jeugdhostels (64.8%). Het logies bij rondreizen (in België of door meerdere landen) wordt minder op voorhand gereserveerd (respectievelijk 74.1% en 68.1%) dan wanneer verblijfoeristen naar één Vlaamse kunststad trekken (87.1%).

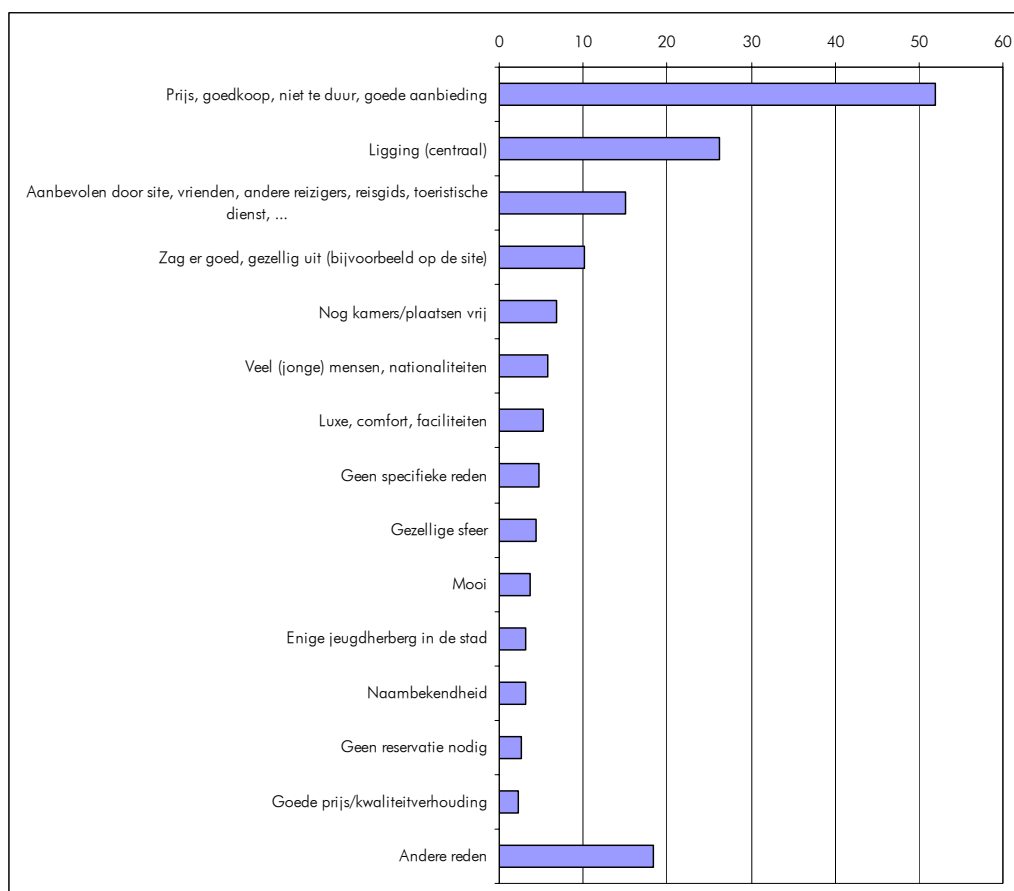
16. Motivatie van de logieskeuze

Tabellen 68 tot en met 72 - Figuren 25 en 26

We vroegen de jonge buitenlandse verblijfoeristen eveneens waarom ze specifiek voor een bepaald hotel of jeugdlogies hadden gekozen. In meer dan de helft van de gevallen speelt de prijs een belangrijke rol (51.9%). In ongeveer een kwart van de reizen is de ligging van het logies van groot belang (26.2%). Aanbevelingen zijn goed voor 15% van de logieskeuzes en het "er goed uitzien" is goed voor 10.2% van de keuzes. Tal van redenen kleiner dan 2% worden gebundeld in "andere redenen".

Figuur 25

Motivatie van de logieskeuze bij de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijfstoeristen in de Vlaamse kunststeden in 2007, WES-enquête 2007 (in %)

Relatief belangrijke elementen bij de keuze van een hotel zijn “er goed uitzien” (14.5%) en de luxe, comfort en faciliteiten (9.3%). Voor een jeugdhotel zijn aanbevelingen van relatief groot belang (23.4%) en de beschikbaarheid van vrije kamers (13%) van relatief groot belang.

Elementen die relatief belangrijk zijn bij de keuze van een jeugdherberg zijn de aanwezigheid van veel (jonge) mensen, veel nationaliteiten (19.4%), de gezellige sfeer (10.6%), de aanwezigheid van slechts één jeugdherberg in de stad (12.4%) en het feit dat reserveren niet nodig is (9.4%).

“Andere redenen” blijken eveneens van belang te zijn voor de keuze van een specifieke jeugdherberg (27.1%). Als we deze meer in detail bekijken, komen we tot volgende bijkomende motivaties voor een jeugdherberg:

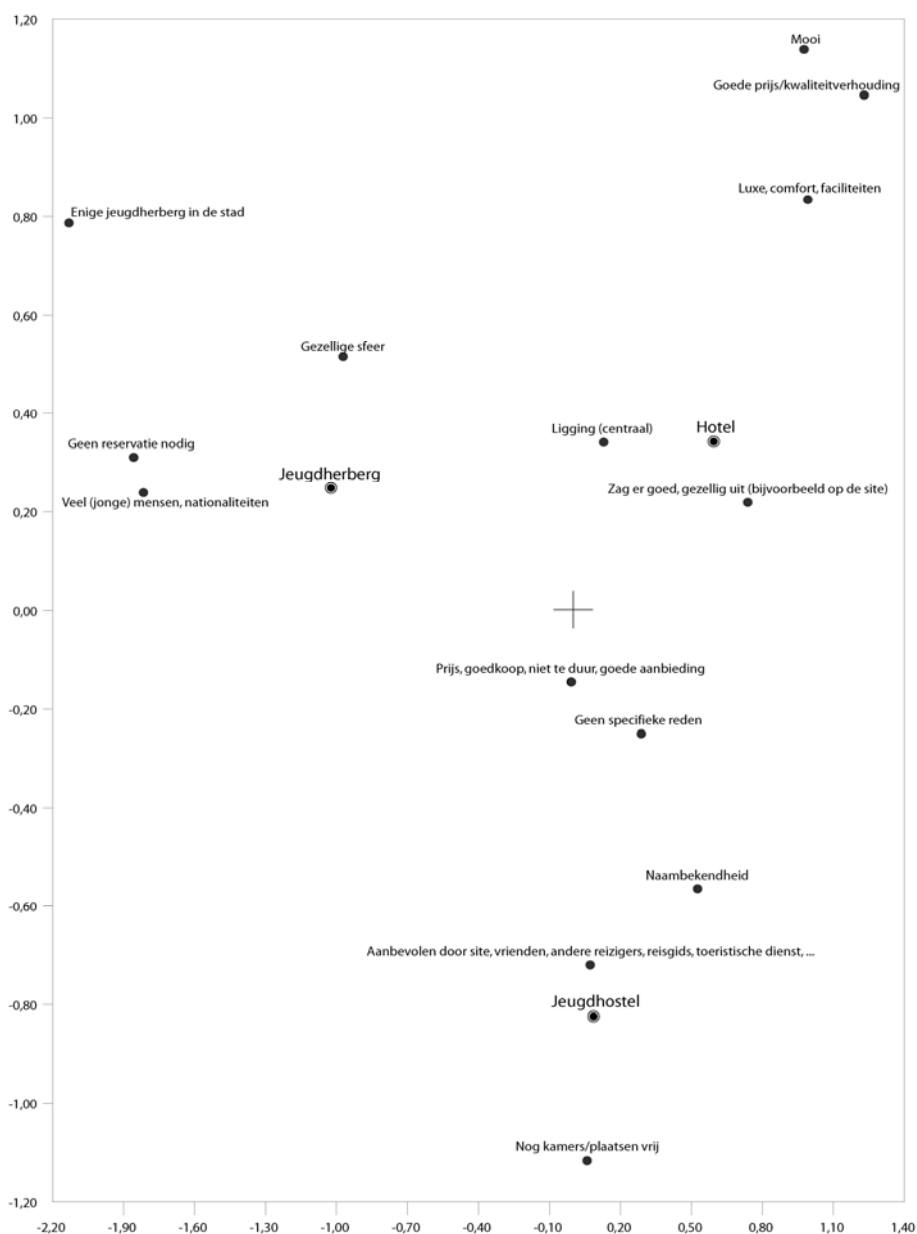
- gemakkelijke reservatie en betaling (4.7%);
- vriendelijk personeel (4.7%);
- uit gewoonte (2.9%);
- mogelijkheid om met meerdere mensen in één kamer te verblijven (2.4%);
- geen stress (2.4%) en
- (fiets)parking (2.4%).

De motivatie per logiesvorm stellen we nog eens voor in figuur 25. Net zoals bij de figuren voor het imago van en de motivatie voor de individuele kunststeden, liggen de motivaties voor de logieskeuze dicht bij de logiesvorm waarmee ze sterk geassocieerd worden.

Het "er goed uitzien", "luxe, comfort, faciliteiten", "de goede prijs-kwaliteitverhouding" en "het mooi zijn" zijn drijfveren om voor een hotel te kiezen, net zoals de "gezellige sfeer", "geen reservatie noodzakelijk" en "veel (jonge) mensen, veel nationaliteiten" dat zijn voor een jeugdherberg. Het feit dat er nog kamers vrij zijn en de aanbevelingen zijn belangrijke motivaties voor een jeugdhostel.

Figuur 26

Associatie tussen de motieven die de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijftoeristen in de Vlaamse kunststeden in 2007 aangeven voor hun logieskeuze en de diverse logiesvormen, WES-enquête 2007

Voor Duitsers is het prijsaspect van groot belang (69.2%), het feit dat het er goed uitziet is van relatief groot belang voor onze noorderburen (18%). De Britten hechten verhoudingsgewijs meer waarde aan de naambekendheid van het logies (9.3%) en de algemene mooiheid (8.2%). Verblijftoeristen uit verdere markten appreciëren de aanwezigheid van veel (jonge) mensen en verschillende nationaliteiten relatief meer (9.8% tot 12.9%).

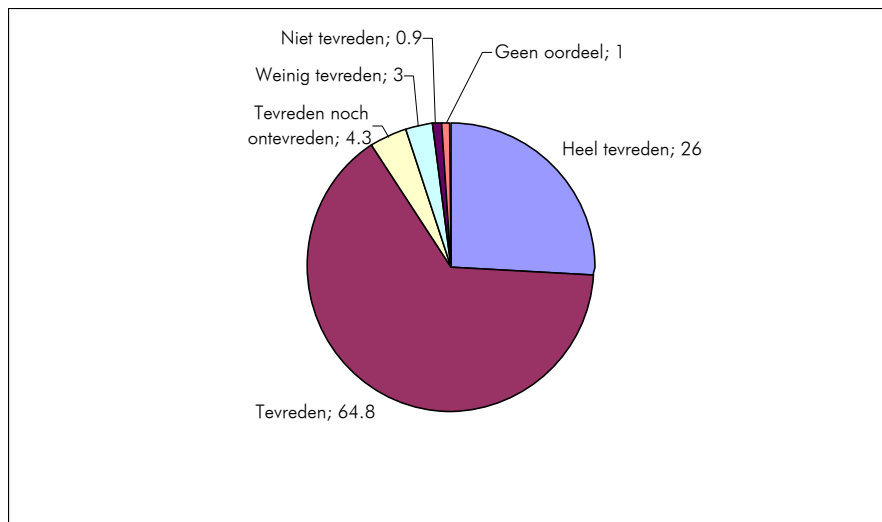
17. Tevredenheid over het logies

Tabellen 73 tot en met 77 - Figuur 27

26% van de jonge buitenlandse verblijftoeristen in de Vlaamse kunststeden is heel tevreden over zijn logies, 64.8% is tevreden, 4.3% is neutraal ingesteld, 3.9% is weinig of niet tevreden en 1% heeft geen oordeel.

Figuur 27

De mate waarin de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijftoeristen in de Vlaamse kunststeden in 2007 tevreden zijn over het gekozen logies, WES-enquête 2007 (in %)

Aan het oordeel "heel tevreden" kunnen we een score van 5 op 5 toekennen, aan het oordeel "niet tevreden" een score van 1 op 5. Op deze manier komen we tot een gemiddelde score van 4.1 op 5 voor het logies bij de jonge verblijftoeristen in de Vlaamse kunststeden.

We vroegen de respondenten eveneens om hun antwoord te motiveren. Waarom zijn zij tevreden of ontevreden? De belangrijkste redenen om tevreden te zijn, zijn:

- proper (40.3% van wie heel tevreden of tevreden is);
- vriendelijk, behulpzaam, meertalig (30.9%);
- lekker eten en drinken, lekker ontbijt (15.7%);
- gezellig (13.4%);
- mooie, grote kamer (12.5%);
- centrale ligging van het logies (11.8%);
- service (11.4%) en
- alles ok (11.2%).

Het niet verzorgd of proper zijn (17.3%), het hebben van betere ervaringen (13.5%), lawaaihinder en het aanbieden van te weinig comfort (elk 11.5%) geven aanleiding tot ontevredenheid. Hierbij dienen we wel rekening te houden met het beperkte aantal observaties.

De tevredenheid over het logies schommelt slechts in beperkte mate over de diverse variabelen. Enkel voor Gent zien we een iets grotere tevredenheid (4.4 op 5; nagenoeg uitsluitend jeugdherbergen) en voor Duitsland een iets geringere tevredenheid (3.9 op 5).

18. Voorkeur voor jeugdlogies¹

Tabellen 78 tot en met 81

Aan wie in een hotel verbleef, hebben we de vraag gesteld of ze niet liever de voorkeur geven aan een jeugdherberg of een jeugdhostel en de reden waarom ze een hotel of eerder jeugdlogies verkiezen. De achterliggende reden van deze vraag was het nagaan van eventuele capaciteitstekorten van het jeugdlogies in de kunststeden.

5.8% van de jonge buitenlandse hotelgasten had liever in specifiek jeugdlogies overnacht. Rekening houdend met het beperkt aantal observaties, ligt dit aandeel relatief hoger voor verblijftoeristen uit de verre markten (27.3%).

De belangrijkste redenen om jeugdlogies te verkiezen boven een hotel, zijn de prijs (66.7%) en de ruimere sociale contacten (22.2%)². De privacy en de luxe zijn de belangrijkste redenen om effectief voor een hotel te kiezen (respectievelijk 48.5% en 47.6%).

19. Kennis van de online netwerken om gratis bij mensen thuis te logeren

Tabellen 82 tot en met 86 - Figuur 28

We peilden bij de jonge buitenlandse verblijftoeristen in de Vlaamse kunststeden naar hun kennis omtrent de online netwerken om gratis bij mensen thuis te logeren. Voorbeelden van deze online netwerken zijn Hospitality Club en Couch Surfing. Indien deze netwerken gekend zijn, vragen we eveneens of ze er al gebruik van hebben gemaakt.

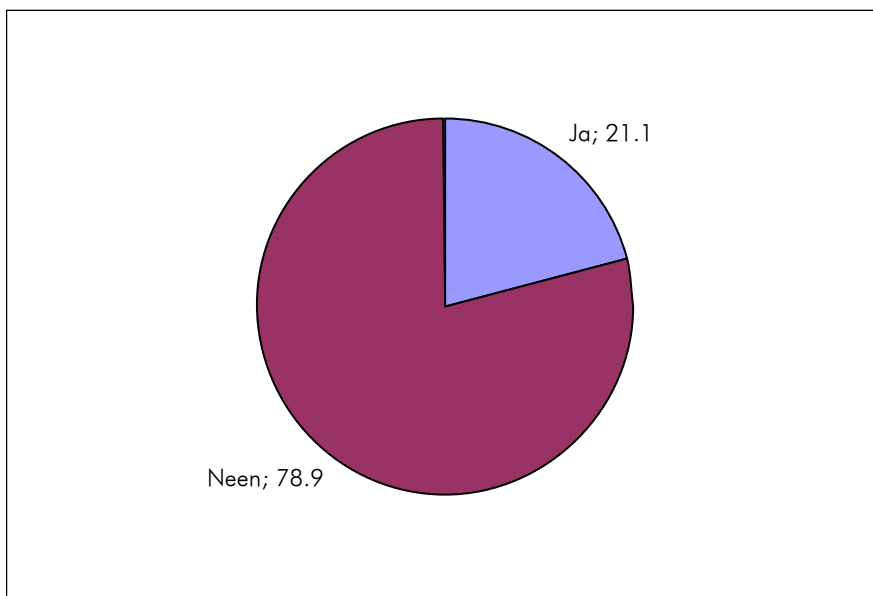
21.1% van de jonge buitenlandse verblijftoeristen in de Vlaamse kunststeden (die tijdens hun huidige reis gebruik maken van commercieel logies in Vlaanderen) kennen de online netwerken om gratis bij mensen thuis te logeren. 7.5% van wie het kent, heeft er reeds gebruik van gemaakt.

¹ Onder "jeugdlogies" verstaan we zowel jeugdherbergen als jeugdhostels.

² Hier moeten we opnieuw rekening houden met het beperkte aantal observaties.

Figuur 28

De mate waarin de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijfstoeristen in de Vlaamse kunststeden in 2007 de online netwerken kennen om gratis thuis te logeren (bijvoorbeeld Hospitality Club, Couch Surfing, ...), WES-enquête 2007 (in %)

De kennisgraad ligt hoger bij de respondenten ondervraagd in Antwerpen, Brugge of Gent (respectievelijk 24.6%, 31% en 24.8% tegenover 6.7% in Brussel), bij wie in een jeughostel overnacht (34.7%) en bij wie een rondreis door meerdere landen maakt (27.9%).

20. Tevredenheid over het activiteiten aanbod

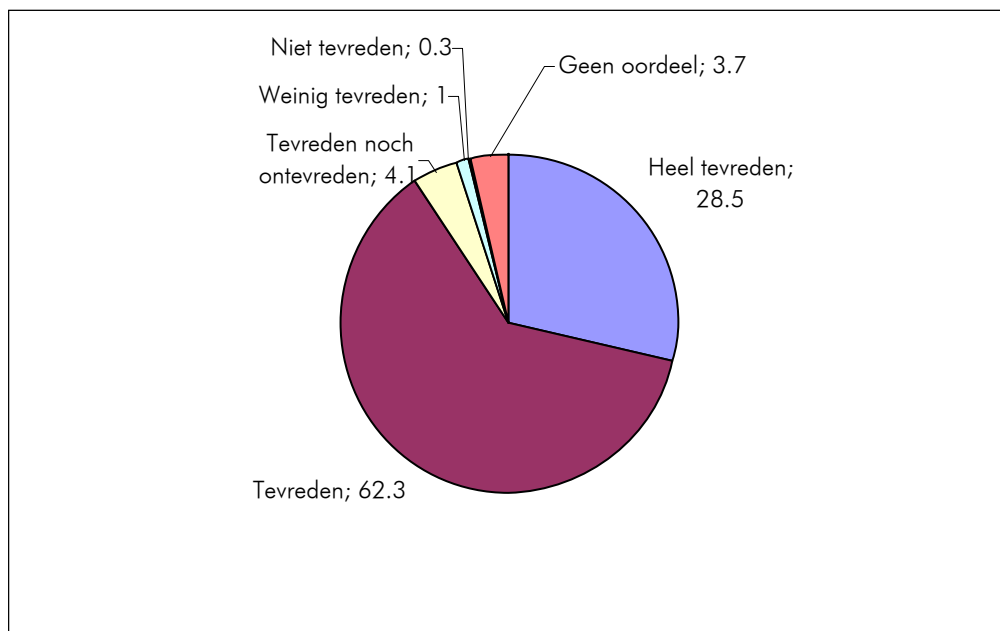
Tabellen 87 tot en met 91 - Figuur 29

Naar analogie met het logies peilden we bij de jonge buitenlandse verblijfstoeristen in welke mate ze tevreden zijn over het activiteiten aanbod in de stad van ondervraging en naar de motivatie van hun oordeel.

28.5% van de jonge buitenlandse verblijfstoeristen is heel tevreden over het activiteiten aanbod van de stad van ondervraging, 62.3% is tevreden. Slechts een klein aandeel is neutraal, ontevreden of heeft geen oordeel. Uitgedrukt in een score op 5 bekomen we een gemiddelde tevredenheid van 4.2.

Figuur 29

De mate waarin de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijfsteristen in de Vlaamse kunststeden in 2007 tevreden zijn over het activiteiten aanbod in de plaats van ondervraging, WES-enquête 2007 (in %)

Deze score ligt iets hoger in Gent (4.6 op 5) en iets lager in Brussel (4 op 5).

Redenen om tevreden te zijn, zijn voornamelijk "veel afwisseling, veel keuze, veel activiteiten, veel te doen" (27%) en "veel te bezoeken, veel bezienswaardigheden" (22%).

De tevredenheid over de activiteiten in Antwerpen is relatief meer te verklaren door de afwisseling, de keuze (43.9%). In Brugge is dit door de (gezellige) restaurants (11.2%), leuke/veel winkels (10.6%) en het prijsaspect (10.6%), in Brussel door het feit dat alles dicht bij elkaar ligt (32.7%). In Gent is de tevredenheid relatief meer ingegeven door het lekkere eten en drinken (29.3%), het romantische, gezellige, boeiende en het mooie (22.2%), de boottochtjes (15.2%) en de vele (jonge) mensen, studenten (15.2%)¹.

21. Excursies

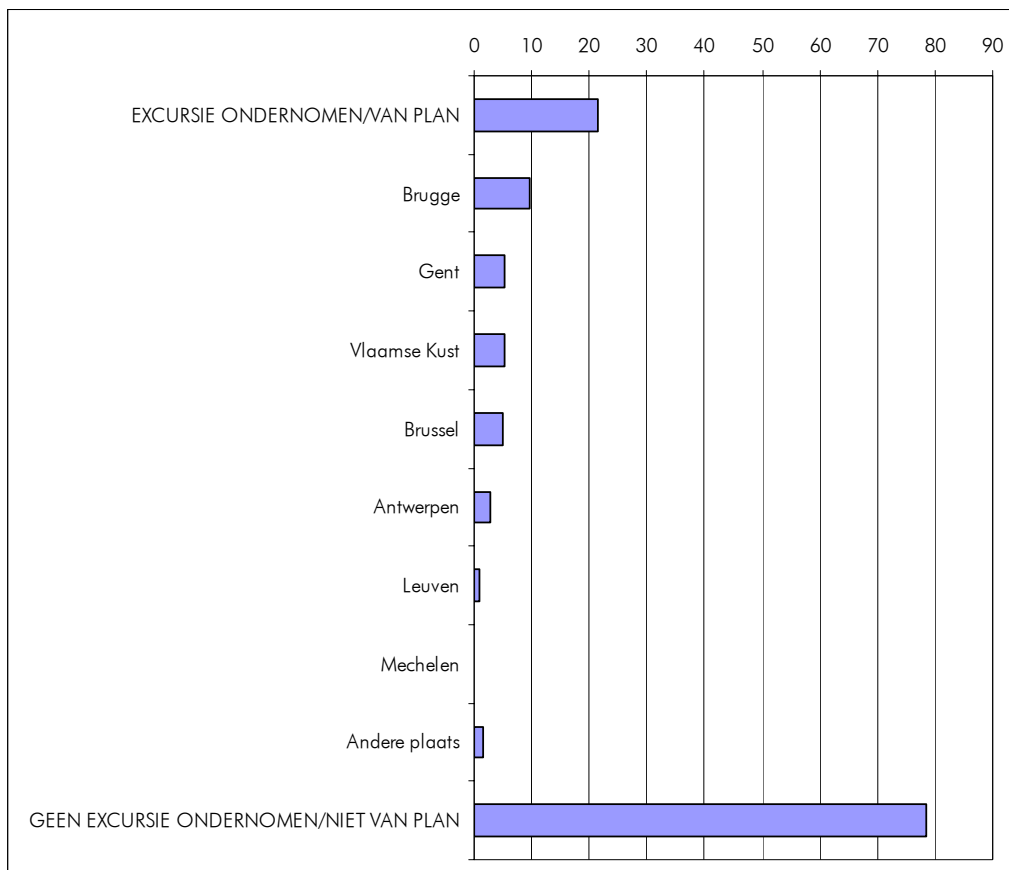
Tabellen 92 tot en met 96 - Figuur 30

21.5% van de jonge buitenlandse verblijfsteristen in de Vlaamse kunststeden heeft reeds een excursie ondernomen binnen België of is dit nog van plan. 9.7% van de verblijfsteristen trekt naar Brugge, telkens 5.3% naar Gent of naar de Vlaamse Kust, 5.1% naar Brussel en 2.9% naar Antwerpen.

¹ Door de respondenten in Gent worden gemiddeld meer antwoorden gegeven dan in de andere steden (2.2 per respondent tegenover 1.4 tot 1.9 in de andere kunststeden).

Figuur 30

De mate waarin de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijfoeristen in de Vlaamse kunststeden in 2007 excursies ondernemen, WES-enquête 2007 (in % van het aantal respondenten)

Het aandeel van de verblijfoeristen dat een excursie ondernomen heeft of dit nog van plan is te doen, is relatief hoog in Brugge (27.6%) en Gent (31%). Vanuit Brussel en Gent gaat men relatief vaak naar Brugge (respectievelijk 14.9% en 21%), vanuit Gent relatief vaak naar Brussel (13%) en vanuit Brugge relatief vaak naar de Vlaamse Kust (12.5%).

Verblijfoeristen uit Duitsland (30.8%) en verdere markten dan de buurlanden ondernemen relatief vlieger een excursie (29.4% tot 33.6%).

22. Informatiebronnen vóór de aankomst in België

Tabellen 97 tot en met 106 - Figuur 31

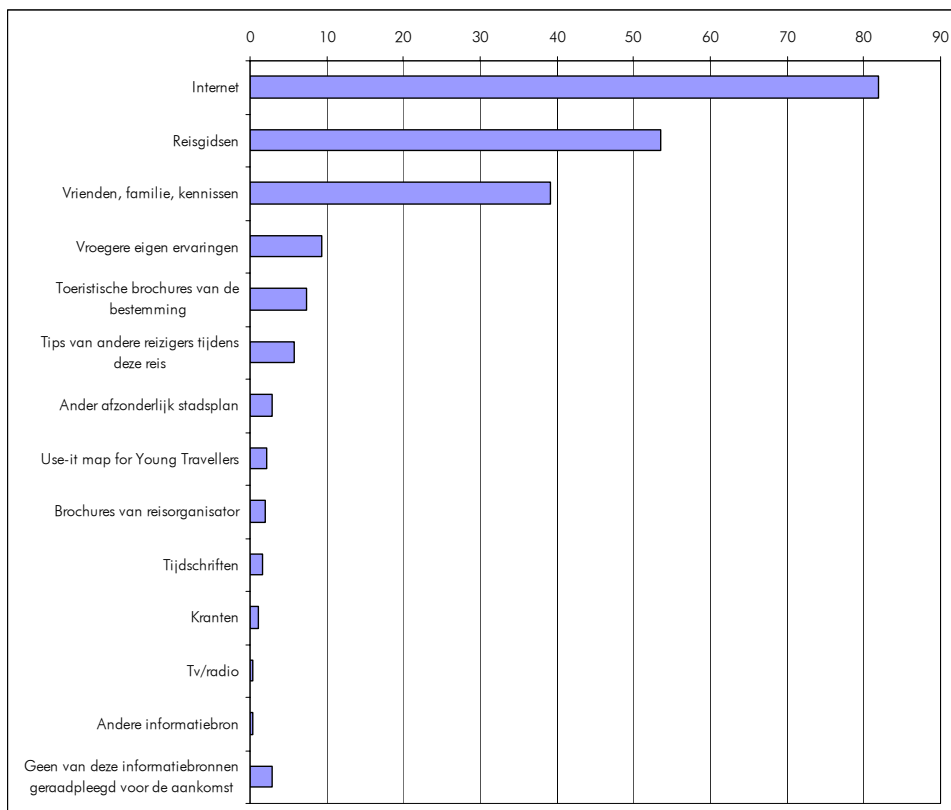
Wat de informatiebronnen betreft, hebben we volgende aspecten behandeld:

- welke informatiebronnen geraadpleegd;
- indien internet: welke websites werden geraadpleegd;
- met welk doel deze informatiebronnen geraadpleegd;

- tevredenheid over deze informatiebronnen en
- reden van ontevredenheid.

82% van de jonge buitenlandse verblijfstoeristen heeft het internet geraadpleegd vóór hun aankomst in België¹. In de meeste gevallen gaat het om (een) internetsite(s) omtrent het logies (41.4% van alle respondenten). Meer dan de helft van de respondenten heeft op voorhand reisgidsen geraadpleegd (53.6%), 39.2% ging te rade bij vrienden, familie of kennissen.

Figuur 31
Geraadpleegde informatiebronnen door de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijfstoeristen in de Vlaamse kunststeden in 2007 vóór hun aankomst in België, WES-enquête 2007 (in % van het aantal respondenten)

Internet wordt nog iets meer geraadpleegd door verblijfstoeristen uit de verdere markten en dan voornamelijk sites die informatie verschaffen omtrent het logies.

Zoals reeds vermeld, is wie het internet raadpleegt vóór de aankomst in België vooral op zoek naar informatie over logies (83.3% van wie het internet heeft geraadpleegd vóór de aankomst in België) naast meer algemene informatie (51.6%). Internet als informatiebron krijgt een gemiddelde score van 4.3 op 5 (waarbij 5/5 staat voor "heel tevreden", 1/5 voor "niet tevreden").

¹ Bij respondenten die een specifieke website hebben opgegeven om het logies te boeken, werd internet automatisch eveneens aangeduid als informatiebron.

Reisgidsen raadplegen vóór de aankomst gebeurt voornamelijk met het oog op algemene informatie (85.4%) of informatie omtrent activiteiten/evenementen (52.7%). Reisgidsen krijgen een gemiddelde score van 4.3 op 5.

Net als reisgidsen worden toeristische brochures voornamelijk geraadpleegd omwille van de algemene informatie (82.4%) naast de informatie over activiteiten en/of evenementen (45.1%). Gemiddeld is men tevreden over deze toeristische brochures (gemiddelde score van 4 op 5).

Bij het afzonderlijke stadsplan peilen we enkel naar de tevredenheid. Ook hier is men gemiddeld tevreden over (gemiddelde score van 4 op 5).

Het aantal observaties van wie ontevreden is over één van deze informatiebronnen is te beperkt om dieper in te gaan op de redenen.

23. Informatiebronnen tijdens het verblijf in België

Tabellen 107 tot en met 116 - Figuur 32

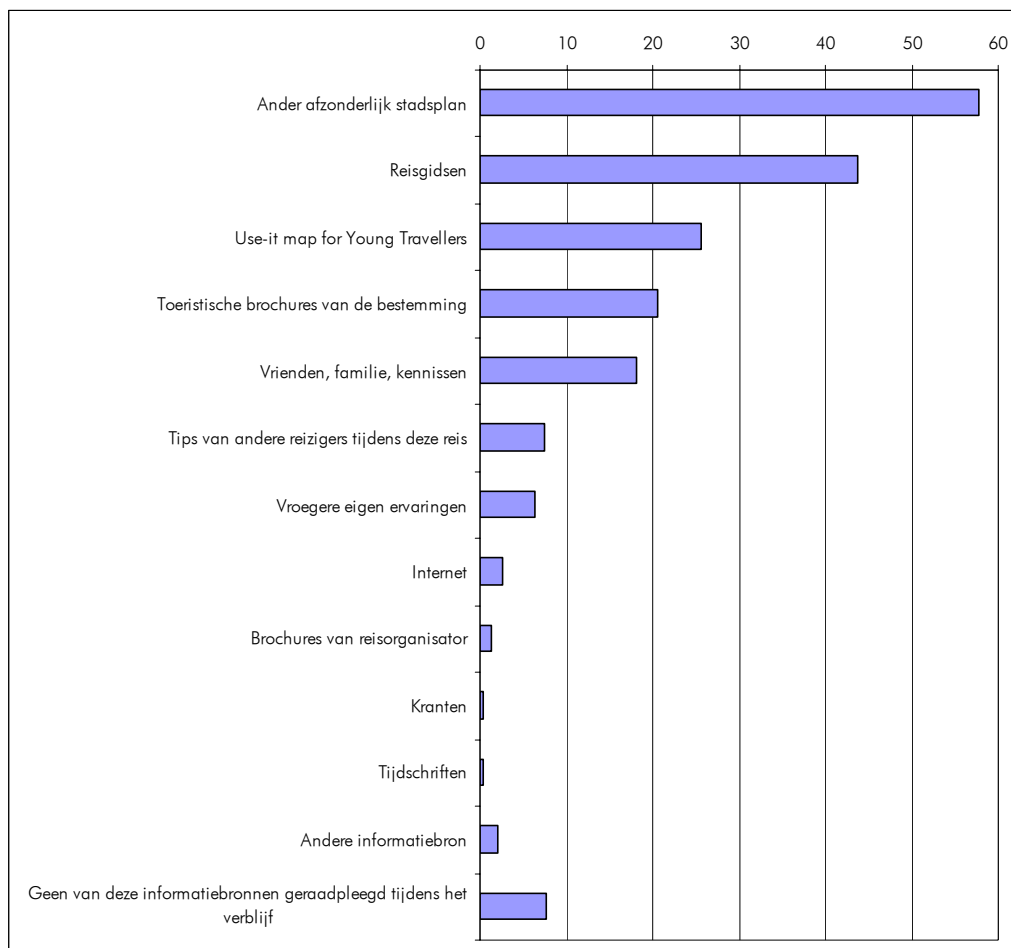
Geheel parallel aan de vraagstelling omtrent de informatiebronnen voorafgaand aan de aankomst in België, peilden we eveneens naar de gebruikte informatiebronnen tijdens het verblijf in België. De top vijf informatiebronnen éénmaal men in België is aangekomen, is:

- afzonderlijk stadsplan (57.8%)¹;
- reisgidsen (43.8%);
- use-it map for Young Travellers (25.6%);
- toeristische brochures van de bestemming (20.6%) en
- vrienden, familie, kennissen (18.2%).

¹ In één van de volgende vragen peilen we expliciet naar het bezit van een afzonderlijk stadsplan. Wanneer op deze controlevraag positief wordt geantwoord en voor zover dat noch "afzonderlijk stadsplan" noch "use-it map for Young Travellers" werd aangeduid als informatiebron tijdens het verblijf, werd het antwoord "afzonderlijk stadsplan" automatisch aangekruist.

Figuur 32

Geraadpleegde informatiebronnen door de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijfstoeristen in de Vlaamse kunststeden in 2007 tijdens hun verblijf in België, WES-enquête 2007 (in % van het aantal respondenten)

In Antwerpen, Brugge en Brussel merken we dat het afzonderlijk stadsplan hoog scoort (respectievelijk 67.2%, 56.2% en 71.8%). In Gent wordt dit gecompenseerd door het hoge aandeel van de use-it map for Young Travellers (87.1%)^{1,2}. Ook in Gent is het belang van informatie vanwege vrienden, familie of kennissen groot (54.5%).

Het afzonderlijke stadsplan is relatief meer in trek onder de hotelgasten (67.8%). Jongeren in jeugdhostels en vooral in jeugdherbergen hanteren relatief meer de use-it map for Young Travellers (respectievelijk 33.7% en 59.9%).

Gemiddeld genomen zijn de jonge buitenlandse verblijftoeristen tevreden over het afzonderlijke stadsplan (gemiddelde score van 4.1 op 5). Deze tevredenheid is vrij constant over de diverse kenmerken van de respondenten heen.

¹ Bij de interpretatie moeten we rekening houden met het feit dat het publiek in de steekproef in Gent hoofdzakelijk in de jeugdherberg overnachtte.

² De lage score voor de use-it map for Young Travellers in Brussel is te verklaren doordat de voorraad sinds april 2007 uitgeput was.

Eenmaal de jonge verblijfstoeristen in de Vlaamse kunststeden zijn, raadplegen ze een reisgids voornamelijk met het oog op algemene informatie (78.8%) of informatie over activiteiten/evenementen (56.2%). De gemiddelde tevredenheid over deze reisgidsen bedraagt 4.3 op 5.

Verblijfstoeristen in jeugdlogies raadplegen reisgidsen relatief meer omwille van de logiesinformatie. Dit geldt eveneens voor wie op rondreis is.

Toeristische brochures worden eveneens hoofdzakelijk geraadpleegd met het oog op algemene informatie (76.6%) en informatie omtrent activiteiten/evenementen (55.2%). De gemiddelde score bedraagt hier 4.4 op 5.

Ook de use-it map for Young Travellers wordt voornamelijk geraadpleegd voor algemene informatie en info over activiteiten en evenementen (respectievelijk 91.5% en 56.3%). De tevredenheid over deze informatie is hoog: gemiddeld krijgt de use-it map for Young Travellers 4.7 op 5.

24. Het bezit van een stadsplan

Tabellen 117 tot en met 121 - Figuur 33

90% van de ondervraagde jonge buitenlandse verblijfstoeristen in de Vlaamse kunststeden bezit een stadsplan, bij 81.4% van hen is dit een apart stadsplan, bij 18.6% een stadsplan in een reisgids.

Het aparte stadsplan werd in 68.6% van de gevallen in de overnachtingsplaats verkregen, in 25.5% van de gevallen bij de toeristische dienst. 88.5% van deze aparte stadsplannen werd gratis verkregen, voor de andere 11.5% werd betaald.

Ruim een derde van wie nog geen stadsplan in bezit heeft, is van plan om er nog één af te halen of aan te kopen.

In Gent is het aandeel van wie een apart stadsplan bezit relatief hoger (92.9%). Ook bekomt men dit stadsplan in Gent relatief meer in het logies zelf (95.6%). Dit hangt samen met de bevindingen voor wie in jeugdlogies overnacht: ook hier ligt het aandeel van een apart stadsplan relatief hoger, net zoals het aandeel dat dit plan in het logies heeft bekomen.

25. Bezoek dienst voor toerisme/in & uit - bezoek informatiecentrum van use-it

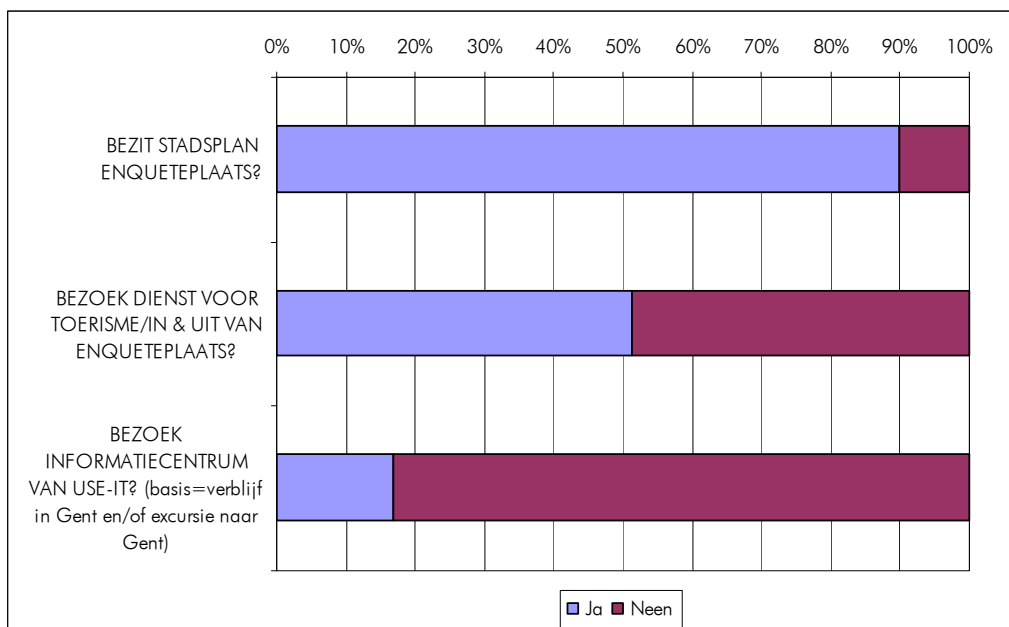
Tabellen 122 tot en met 126 - Figuur 33

Ruim de helft van de jonge buitenlandse verblijfstoeristen in de kunststeden heeft de dienst voor toerisme/in & uit van de enquêteplaats bezocht of is dit nog van plan. Dit aandeel ligt relatief hoger in Gent (61.4%) en iets lager in Antwerpen (34.9%). Ook bij jongeren tot 24 jaar ligt dit aandeel iets lager (47.1%).

Wie in Gent overnacht heeft of een excursie ondernomen heeft naar Gent (of één van beide nog van plan is) vroegen we of ze het informatiecentrum van use-it bezocht hebben (of dit nog van plan zijn te doen). 16.9% antwoordt hierop positief.

Figuur 33

De mate waarin de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijftoeristen in de Vlaamse kunststeden in 2007 een stadsplan bezitten van de plaats waar ze ondervraagd zijn, ze de dienst voor toerisme, in & uit en het informatiecentrum van use-it hebben bezocht of dit van plan zijn tijdens hun verblijf in België, WES-enquête 2007 (in %)

26. Ontbrekende informatie

Tabellen 127 tot en met 131 - Figuur 34

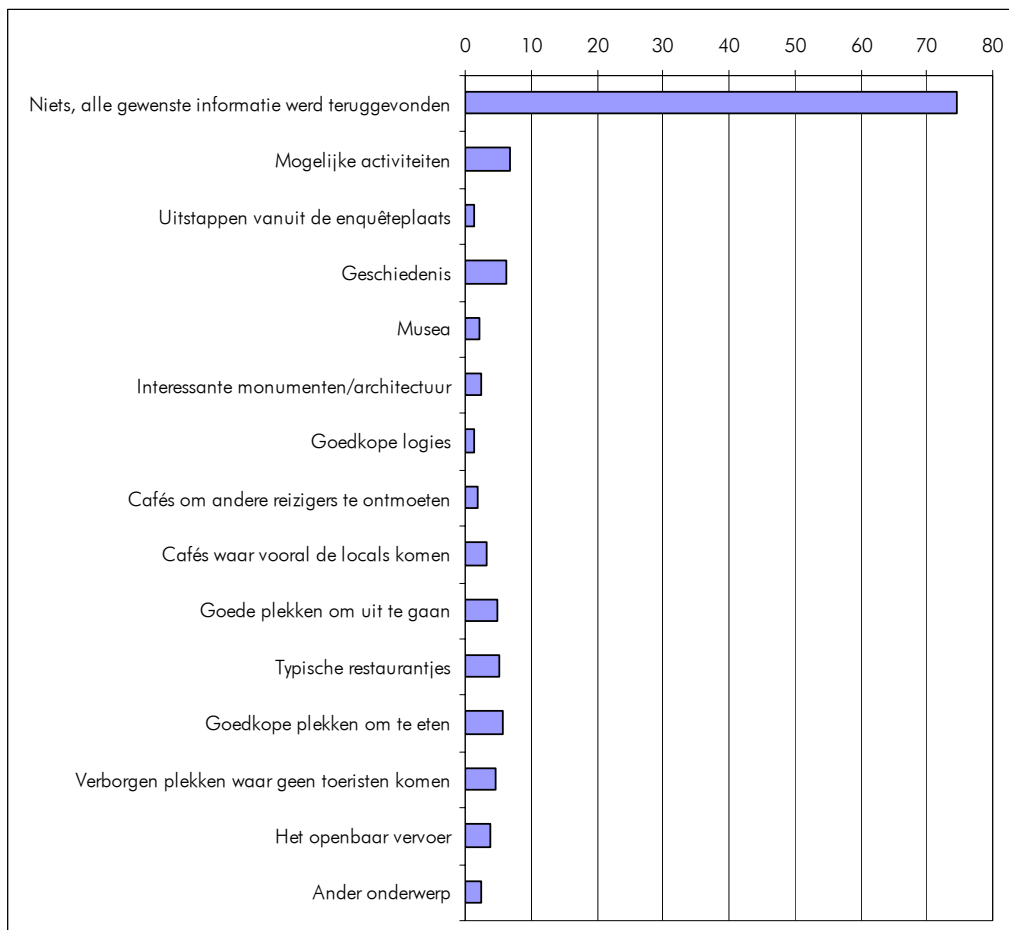
74.5% van de jonge buitenlandse verblijftoeristen is van mening dat ze voldoende informatie hebben over de plaats waar ze ondervraagd zijn. Als ze informatie missen, gaat het voornamelijk over volgende aspecten:

- mogelijke activiteiten (6.8%);
- geschiedenis (6.3%);
- goedkope plekken om te eten (5.7%) en
- typische restaurantjes (5.1%).

In Gent heeft slechts 7% het gevoel dat ze informatie missen, in Antwerpen loopt dit op tot 40.8%. In deze stad voelen jongeren een tekort aan informatie over: goede plekken om uit te gaan (11.5%), mogelijke activiteiten (11%), typische restaurantjes (10.5%), goedkope plekken om te eten (10.5%) en het openbaar vervoer (10.5%).

Figuur 34

Informatie die volgens de jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijfstoeristen in de Vlaamse kunststeden in 2007 ontbrak over de plaats waar ze ondervraagd werden, WES-enquête 2007 (in % van het aantal respondenten)

27. Bestedingen voor het logies

Tabel 132

De vragenlijst werd beëindigd met een korte vraag omtrent de bestedingen voor het logies. Om dit te kunnen analyseren, hebben we de bestedingen voor het logies inclusief ontbijt van wie het logies niet via bemiddeling heeft gereserveerd, als basis genomen. Dit stellen we gelijk aan 100%.

Het komt er dan op aan om na te gaan hoeveel een logieseigenaar ontvangt van de prijs die betaald werd bij een reservatie via tussenpersonen. In overleg met Toerisme Vlaanderen leggen we dit voor boekingen van hotels via tussenpersonen vast op 80% van de volledige prijs, voor jeugdlogies op 90%.

Aan de hand van de aandelen wie niet via bemiddeling gereserveerd heeft, wie een hotel via tussenpersonen geboekt heeft of jeugdlogies via tussenpersonen komen we tot een gemiddelde betaalde prijs van 28 euro per persoon, per overnachting voor het logies, inclusief ontbijt.

Deze bestedingen schommelen van 18 euro per persoon, per overnachting in Gent (hoofdzakelijk jeugdlogies) tot 34 euro per persoon, per overnachting in Brussel.

In hotels wordt gemiddeld 41 euro per persoon per nacht betaald, in jeugdherbergen en jeugdhostels respectievelijk 18 euro en 20 euro. Voor logiesreservaties al dan niet via het internet ontvangt de logieseigenaar respectievelijk 28 euro en 36 euro.

HOOFDSTUK 3: CONCLUSIES

In de periode mei-september 2007 werden 700 jonge buitenlandse toeristisch-recreatieve verblijftoeristen (18 tot 29 jaar) in de Vlaamse kunststeden Antwerpen, Brugge, Brussel en Gent ondervraagd met betrekking tot hun verblijf in deze kunststeden. Hierbij lag de focus zowel op de reiskenmerken als op hun tevredenheid over het aanbod.

De belangrijkste resultaten kunnen we per thema als volgt weergeven.

▪ Type reis

45.4% van de ondervraagden kunnen we definiëren als citytrippers, waarbij tijdens de huidige reis in één enkele kunststad wordt overnacht, 12.2% maakt een rondreis in België waarbij enkel België op het programma staat, maar waarbij wel in meerdere plaatsen wordt overnacht en 42.4% zijn rondreizigers die meerdere landen aandoen.

▪ Ervaring met de Vlaamse kunststeden

Ongeveer een kwart van de jonge buitenlandse verblijftoeristen in de Vlaamse kunststeden hebben reeds eerder een bezoek gebracht aan onze kunststeden, 8% overnachtte reeds in de afgelopen vijf jaar in de plaats waar ze nu ondervraagd werden.

▪ Imago van de Vlaamse kunststeden

Het imago van de Vlaamse kunststeden wordt door het jonger publiek voornamelijk als volgt omschreven:

- authentieke, interessante, goed onderhouden architectuur (31.1%);
- zeer mooi (26.3%);
- sfeervol, gezellig, charmant, gemoedelijk (26%);
- traditioneel, klassiek, middeleeuws, oud (18%);
- vriendelijke bevolking, hartelijk, gastvrij, meertalig (11.8%);
- rijke geschiedenis, historiek (11.2%);
- interessant, leerrijke stad (10.4%) en
- dynamisch, bruisend, jeugdig, levendig (10.2%).

▪ Verblijfplaatsen

34.1% van de ondervraagde jonge buitenlandse verblijftoeristen heeft in Antwerpen overnacht, 40% in Brugge, 48.2% in Brussel en 20.8% in Gent. Een klein aandeel heeft in andere plaatsen in België overnacht.

▪ Verblifdsduur

De gemiddelde verblifdsduur in de Vlaamse kunststeden is gemiddeld 3.1 nachten. In de vier belangrijkste kunststeden Antwerpen, Brugge, Brussel en Gent overnacht men gemiddeld respectievelijk 0.8, 0.8, 1.1 en 0.4 nachten. De totale trip (België en eventuele andere landen) neemt gemiddeld 11.4 nachten in beslag.

▪ **Bezoek aan andere landen**

42.4% van de jonge buitenlandse verblijftoeristen in de Vlaamse kunststeden combineert België met nog andere bestemmingen tijdens deze huidige reis. Gemiddeld doen de verblijftoeristen 2.9 landen aan. Nederland (hoofdzakelijk Amsterdam) en Frankrijk (voornamelijk Parijs) zijn de belangrijkste bestemmingen die België voorafgaan en dit zijn tevens de belangrijkste eerstvolgende bestemmingen na het bezoek aan België.

▪ **Reisgezelschap**

Meer dan de helft van de jonge buitenlandse verblijftoeristen in de Vlaamse kunststeden reist met hun partner (51.3%). 35% reist met vrienden, kennissen of collega's, 12.7% reist alleen en een klein aandeel reist met familieleden. 70.6% van de respondenten reist met 2 personen, gemiddeld tellen we 2.2 personen.

▪ **Motivatie**

De top vijf belangrijkste motivaties om als jonge buitenlandse verblijftoerist naar Antwerpen, Brugge, Brussel of Gent te komen, zijn:

- kunsthistorische gebouwen, interessante stad, veel bezienswaardigheden, cultuur (44.8%);
- nieuwe ervaring (42%);
- nabijheid, niet te ver (35.6%);
- naam, bekendheid (34.9%) en
- aanbeveling vrienden, familie, kennissen (30.4%).

▪ **Transportmiddel om België te bereiken**

Telkens ongeveer 28% bereikt België met de hst of met de wagen. De gewone trein is goed voor ongeveer een kwart van de reizen. 13.4% bereikt België met het vliegtuig en een kleine 5% met de bus of nog een ander transportmiddel.

▪ **Invloed van lage prijzen van logies en/of transport**

28.1% van de jonge buitenlandse verblijftoeristen zegt naar België te reizen omwille van de lage prijzen van het logies en/of transport. 8.1% zegt te zijn verleid door de lage prijzen van het logies én van het transport, 6.1% enkel door de lage prijzen van het logies en 13.8% enkel door de lage prijzen van het transport.

▪ **Motivatie van transportkeuze**

54.5% van de respondenten die niet met vliegtuig kwamen, kiest een bepaald transportmiddel omwille van het gemak, 41.4% omwille van de prijs, 22% omwille van de snelheid en telkens ongeveer 10% omwille van de goede verbinding of omwille van de mogelijkheid om individueel te reizen.

Ryanair is de belangrijkste luchtvaartmaatschappij voor jonge buitenlandse verblijftoeristen in de Vlaamse kunststeden die met het vliegtuig België binnenkomen (41.1%). Vueling en Brussels Airlines halen elk 10%. De prijs is doorslaggevend bij de keuze van de luchtvaartmaatschappij (90.1%), een goede verbinding komt op de tweede plaats (20.9%).

▪ **Transportmiddel in België**

Om zich binnen België te verplaatsen, naar aanleiding van meerdere verblijfplaatsen of excursies, gebruikt 70.8% van de verblijftoeristen de trein, 20.8% de wagen. Minder dan telkens 5% doet een beroep op een touringcar, een huurwagen, een bus of nog een ander transportmiddel.

▪ **Logiesreservatie**

In 22.5% van de gevallen wordt het logies van de jonge buitenlandse verblijftoeristen niet op voorhand gereserveerd, 32% boekt het rechtstreeks bij de logieseigenaar en meer dan 45% boekt het logies via een reisbureau of touroperator.

In nagenoeg 80% van de reizen waarvan het logies op voorhand gereserveerd werd, wordt het logies via het internet geboekt.

▪ **Motivatie van de logieskeuze**

Bij de keuze van het logies speelt de prijs in meer dan de helft van de gevallen een belangrijke rol (51.9%). Voor ongeveer een kwart van de reizen is de ligging van het logies van groot belang (26.2%). Aanbevelingen zijn goed voor 15% van de logieskeuzes en het er goed uitzien is goed voor 10.2% van de keuzes.

▪ **Tevredenheid logies**

26% van de jonge buitenlandse verblijftoeristen in de Vlaamse kunststeden is heel tevreden over zijn logies, 64.8% is tevreden, 4.3% is neutraal ingesteld, 3.9% is weinig of niet tevreden en 1% heeft geen oordeel. Gemiddeld komen we tot een score van 4.1 op 5 voor het logies.

▪ **Tevredenheid activiteiten aanbod**

28.5% van de jonge buitenlandse verblijftoeristen is heel tevreden over het activiteiten aanbod van de stad van ondervraging, 62.3% is tevreden. Slechts een klein aandeel is neutraal, ontevreden of heeft geen oordeel. Uitgedrukt in een score op 5, bekomen we een gemiddelde tevredenheid van 4.2.

▪ **Excursies**

21.5% van de jonge buitenlandse verblijftoeristen in de Vlaamse kunststeden heeft reeds een excursie ondernomen binnen België of is dit nog van plan. 9.7% van de verblijftoeristen trekt naar Brugge, telkens 5.3% naar Gent of naar de Vlaamse Kust, 5.1% naar Brussel en 2.9% naar Antwerpen.

▪ **Informatiebronnen**

Vóór hun aankomst in België heeft 82% van de jonge buitenlandse verblijftoeristen het internet geraadpleegd. In de meeste gevallen gaat het om (een) internetsite(s) omtrent het logies (41.4% van alle respondenten). Meer dan de helft van de respondenten heeft op voorhand reisgidsen geraadpleegd (53.6%), 39.2% ging te rade bij vrienden, familie of kennissen.

De top vijf informatiebronnen eenmaal men in België is aangekomen is:

- afzonderlijk stadsplan (57.8%);
- reisgidsen (43.8%);
- use-it map for Young Travellers (25.6%);
- toeristische brochures van de bestemming (20.6%) en
- vrienden, familie, kennissen (18.2%).

74.5% van de jonge buitenlandse verblijfoeristen is van mening dat ze voldoende informatie hebben over de plaats waar ze ondervraagd zijn. Als ze informatie missen, gaat het voornamelijk over volgende aspecten:

- mogelijke activiteiten (6.8%);
- geschiedenis (6.3%);
- goedkope plekken om te eten (5.7%) en
- typische restaurantjes (5.1%).

- **Logiesbestedingen**

Gemiddeld betaalt een jonge buitenlandse verblijfoerist 28 euro per persoon, per nacht voor het logies inclusief ontbijt.

BIJLAGEN

WES

Baron Ruzettelaan 33
B-8310 ASSEBROEK-BRUGGE
tel. + 32 50 36 71 36
fax + 32 50 36 31 86
www.wes.be
info@wes.be